

Hmezad

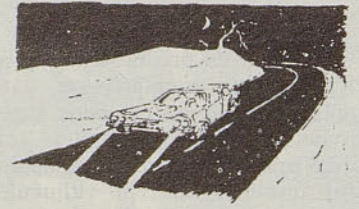
POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI

LETO LVII

NOVEMBER

ŠT. 11. - 1988

GLASILO SOZD HMEZAD, KI ZDRUŽUJE KMETIJSTVO ŽALEC * KMETIJSKI KOMBINAT ŠMARJE * KMETIJSTVO ILIRSKA BISTRICA * KMETIJSKA ZADRUGA »DRAVA« Radlje * SADJARSTVO »MIROSAN« Petrovče * VRTNARSTVO Celje * KMETIJSKA ZADRUGA »SAVINJSKA DOLINA« Žalec * INŽENIRING * KMETIJSKA ZADRUGA SLOVENSKA BISTRICA * CELJSKA MESNA INDUSTRIJA * CELJSKE MLEKARNE Celje * HMEZAD EXPORT IMPORT Žalec * STROJNA Žalec * MINERVA Zabukovica * GOSTINSTVO IN TURIZEM Žalec * AGRINA Žalec * JATA ZALOG Ljubljana * TAJFUN Planina * INTERNA BANKA HMEZAD * HRANILNO KREDITNA SLUŽBA KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA Žalec, DS Služba pravne pomoči in SKUPNE SLUŽBE SOZD HMEZAD

Voznik, ki drži volan z veseljem v rokah, je najbolj varen voznik na cesti.

Pozna jesen v gozdu. Drva in sadeži so pospravljani. Po snegu diši.

TZO Petrovče

Poleg trgovine še komisijska prodaja rabljene kmetijske mehanizacije

Sredi oktobra so v zadrugi enoti Petrovče slovesno izročili namenu obnovljeno trgovino kmetijske preskrbe. Za zadrugnike in kmete je to pomembna in dolgo pričakovana pridobitev. Ob otvoritvi je Rudi Trobiš, upravnik zadrugne enote, v svojem govoru povedal naslednje:

»Že v začetku leta smo se odločili in najeli denar za adaptacijo zadrugne doma in v njem uredili kmetijsko trgovino. Le-ta je povsem takšna, kot so ostale kmetijske preskrbe v Savinjski dolini. Poleg tega smo se odločili še za do-

datno dejavnost, ki je verjetno ena od prvih v Sloveniji, prodajo rabljene kmetijske mehanizacije. Našim kmetom in ostalim bomo posredovali rabljene traktorje in priključke in hkrati omogočili

(Nadaljevanje na 2. strani)

Urejanje kmetijskih zemljišč v SOZD Hmezad

V začetku oktobra smo se sestali odgovorni delavci delovne organizacije SOZD-Hmezad skupnih služb in predstavnik zvezé vodnih skupnosti iz Ljubljane, kjer smo obravnavali in analizirali pregled opravljenih del na urejanju kmetijskega prostora v obdobju 1980-1988 in programe urejanja kmetijskih zemljišč v obdobju 1988-1990.

Iz priložene tabele je razvidno, da smo v preteklem obdobju veliko napravili na urejanju kmetijskih zemljišč, kar še posebej velja za področje namakanja hmelišč v Savinjski dolini. Ocenjujemo, da vse delovne organizacije s področja primarne proizvodnje pri urejanju zemljišč niso dovolj aktivne.

Na seji koordinacije za urejanje kmetijskih zemljišč, ki jo sestavljajo organizacije primarne kmetijske proizvodnje (KŽ, KZSd, KKŠ, KZSB, KZD Radlje, VT, SM in KZIB), Minerva, Hmezad Inženiring in Strojna - TOZD Grames je bilo sprejeto enotno stališče, da ima

(Nadaljevanje na 2. strani)

IZ VSEBINE:

- 3. stran: V Zaloški Gorici je »Zlata Jama«
- 4. stran: Razpis
- 5. stran: Rodovniška služba v konjereji
- 6. stran: Kmetijski objekti in ukrepi ob požaru
- 7. stran: Licitacija
- 8. stran: Štipendije
- 10. stran: Kastelova domačija je dobila gospodarja
- 11. stran: Ena žlička kisa na dan - zdravnik daleč stran

Namakalni sistem Letuš

Kmalu bodo pričeli z gradnjo novega namakalnega sistema Letuš, investitorja Kmetijstvo Žalec in Kmetijska zadruga Savinjska dolina bosta pridobila novih 460 hektarjev urejenih površin. Po projektu, ki ga pripravlja Hmezadov Inženiring, bodo vanj vključili 90 hektarjev petindvajset let starega namakalnega sistema. Tudi črpališče bodo zgradili ob istem vodnem viru, ki je bil namenjen le-temu.

Poleg hmelnja bodo lahko namakali še ostale poljščine, česar dosežani sistemi nimajo. V prihodnjih letih naj bi ga povezali s sistemi Šmatevž pri Gomilskem.

m.n.

Murska Sobota

30. Titova brazda

Tekmovalo je 56 oračev. Uvodni govor je imel podpredsednik predsedstva SFRJ Stane Dolanc. Črnogorcev ni bilo. Najboljši orač je postala domačinka Blanka Bukvič.

Tekmovalci iz Slovenije so pokazali največ teoretičnega in praktičnega znanja. Dobro sta se plasirala Anton Geder in Jože Režonja. Slovenski ekipi so sledile ekipe Vojvodine, Srbije, Hrvaške, Makedonije, BIH in Kosova. Med mladimi zadrugniki so zmagali slovinci pred Srbi in Hrvati. Iz Slovenije so bili tudi najboljši posamezniki Drago Korošec, Franc Petrekovič in Štefan Panker. Drago Korošec je bil najboljši mladi zadrugnik. Pri ženskah je bila najboljša ekipa Slovenije, sledita Srbija in Vojvodina. Med posameznicami pa je bila Anica Žnidaršič za Blanko Bukvič, treja je bila Milena Tokin iz Vojvodine.

V oranju z dvobrazdnim plugom je bil prvi Anton Geder, pred Jožem Režonjo in Miloradom Bogičevićem iz Srbije, ki je bil tudi najboljši kmet kooperant. Jano Šulja iz Vojvodine je bil najboljši v oranju s tribrazdnim plugom, drugi je bil Pero Sladojevič iz Vojvodine, in tretji Anton Aljančič iz Slovenije. Pri trobrzdnem plugu so bili prvi Vojvodinci pred Slovenci in Hrvati.

ABC Pomurka je v okviru tekmovanja priredila posvet o koruzi in o pripravi zemlje za njeno setev.

Vy

Urejanje kmetijskih zemljišč v SOZD Hmezad

(Nadaljevanje s 1. strani)

SOZD Hmezad prednosti na področju urejanja zemljišč, ker ima znotraj sistema vse potrebne strokovne in tehnične kapacitete, da lahko zelo uspešno realizira lastne programe in se aktivno vključuje navzven na področju urejanja kmetijskih zemljišč.

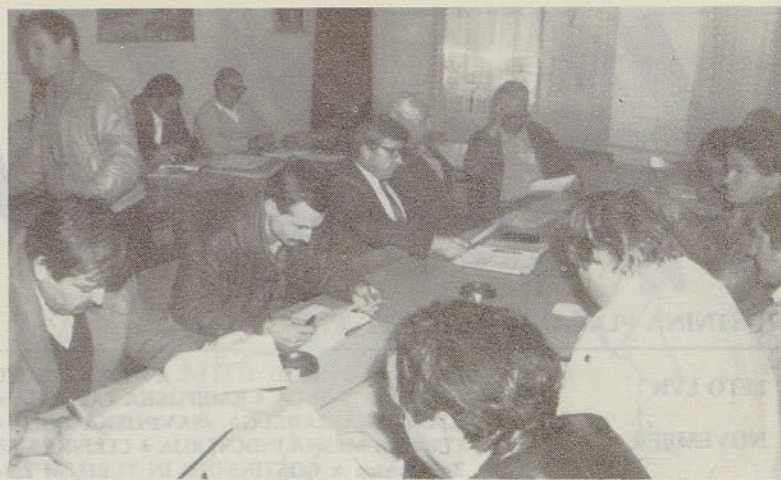
Pristop k realizaciji načrtovanih programov urejanja kmetijskih zemljišč s posebnim poudarkom na namakanju bo moral biti v bodoče na pravočasni in kvalitetni pripravi potrebne tehnične dokumenta-

cije (izdelava projektov na zalogo), kar doslej ni bilo najboljše.

Zelo dobra udeležba seje koordinacije v KK Šmarje je potrdila, da je delovanje koordinacije za področje urejanja kmetijskih zemljišč na nivoju SOZD potrebno.

Po končani seji smo si ogledali komplekse že urejenih kmetijskih zemljišč KK Šmarje. Za dosežene rezultate jim lahko čestitamo in želimo še obilo uspehov.

mag. Ivan Glušič

Seja o urejanju kmetijskih zemljišč je bila na KK Šmarje

A) PREGLED IZVRŠENIH DEL NA UREJANJU KMETIJSKEGA PROSTORA V OBDOBJU 1980-1988

DO	Osuševanje ha	Namakanje ha	Agromelioracije			Komasacije ha
			trajni nasadi ha	višinski pašniki ha	nižina ha	
1. KMETIJSTVO ŽALEC	311	419	-	-	-	-
2. KZ SAVINJSKA DOLINA	602	402	-	700	-	550
3. SADJARSTVO MIROSAN	-	-	120	-	-	-
4. KK ŠMARJE	1.413	-	207	657	1.413	1.413
5. KZ DRAVA	-	-	-	108	-	-
6. KZ SL. BISTRICA	1.000	-	60	767	943	1.000
7. KZ SL. BISTRICA	50	-	-	750	-	-
8. VRTNARSTVO MEDLOG	-	29	-	-	-	-
SKUPAJ	3.376	850	387	2.982	2.356	2.963

B) PROGRAMI UREJANJA ZEMLJIŠČ V OBDOBJU 1988-1990

DO	Osuševanje ha	Namakanje ha	Agromelioracije			Komasacije ha
			trajni nasadi ha	višinski pašniki ha	nižina ha	
1. KMETIJSTVO ŽALEC	-	-	-	-	1.025	-
2. KZ SAVINJSKA DOLINA	2.539	2.749	25	80	-	1.000
3. SADJARSTVO MIROSAN	-	-	12	-	-	-
4. KZ ŠMARJE	710	66	126	1000	1000	710
5. KZ SLOV. BISTRICA	500	-	10	980	500	500
6. KZ DRAVA RADLJE	35	135	-	250	35	-
7. KZ ILIRSKA BISTRICA	1.000	-	15	100	350	1.000
8. VRTNARSTVO MEDLOG	-	-	-	-	29	-
SKUPAJ	4.784	2.950	188	2.410	2.939	3.210

C) PLANIRANI PROGRAMI UREJANJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ PO LETU 1990 - OCENA!

DO	Osuševanje ha	Namakanje ha	Agromelioracije			Komasacije ha
			trajni nasadi ha	višinski pašniki ha	nižina ha	
1. KMETIJSTVO ŽALEC	-	-	-	-	-	-
2. KZ SAVINJSKA DOLINA	255	815	50	150	360	150
3. KK ŠMARJE	640	-	250	3.500	5.000	600
4. KZ DRAVA RADLJE	-	-	-	2.000	150	-
5. KZ SL. BISTRICA	735	20	100	1.640	985	735
6. KZ ILIRSKA BISTRICA	500	-	15	150	500	300
SKUPAJ	2.130	835	415	7.440	6.995	1.785

»Z zanesljivimi ljudmi je delo lažje«

O Mariji Poročnik, ki je vodja delovne enote hmeljarstvo v Gortini, ki je del radeljske organizacije Drava, vedo njeni sodelavci povedati veliko dobrega. Kako tudi ne bi, saj se drži pravila, da lepa beseda pravo mesto najde, že celih šestnajst let, odkar je zaposlena v tej hmeljarski enoti in osem let je že minilo, odkar je bila »postavljena« za vodjo.

To, da bi govorila za časopis, ji najprej ni bilo pogodu. Še veliko je drugih, je prepričevala v svojem prijetnem koroškem narečju. Kmalu zatem je že pripovedovala o svoji največji skrbi, veselju in ljubezni - hmelju.

»Na Gortini ga pridelujemo na osemintridesetih hektarjih in celo leto moraš pošteno skrbeti, da je na koncu kaj pokazati,« je bila prepričana Marija. In dodala: »Hmelj mi je bil zmeraj pri srcu in hudo je takrat, ko je pridelek slab. Kaj hočemo, pridejo težki časi. Tako kot letos, najprej je kazalo, da bo pridelka veliko, potem pa ga je suša precej upustila.«

»Delati ni težko, če so ljudje zanesljivi in naši so takšni, saj se zavedajo, hmelj jim je vir zaslužka in dobijo plačo

Marija Poročnik

tudi pozimi. Težje je pri sezonski delovni sili. Le-ti svoje naredijo in se vrnejo domov. Ni tiste prave zavesti, da je treba delo dobro opraviti,« je razlagala Marija.

K njenemu delu sodi vsa organizacija dela in kot je zaupala, je med sezono vedno vsa na trnih, da le ne bi česa pozabila. Najhuje je med pripravo za delo v hmelju, ko delo steče si vendarle nekoliko oddahne.

m.n.

Poleg trgovine še komisijska prodajalna rabljene kmetijske mehanizacije

(Nadaljevanje s 1. strani)

hitrejši nakup novih. V prihodnjem letu bomo uredili še skladiščno prodajo repromateriala v Galiciji in Vinski gori, tako da bo v celoti pokrita kmetijska oskrba v naši zadrugi enoti.«

V svojem govoru je navzočim predstavil še razvoj zadrugne enote Petrovč. Povedal je naslednje:

»V prvih povojnih letih so se iz NAPROZ Vinska gora, Galicija, Petrovče in Liboje razvile kmetijske zadruge. Zgrajeni so bili zadrugi domovi z veliko napori in odrekani. V njih so imeli in imajo še danes svoj prostor kmetje zadrugi. Iz čistih kupoprodajnih odnosov so takratne zadruge prešle na današnje proizvodne odnose. Po obsegu proizvodnje in območju je naša zadruga enota največja v Kmetijski zadrugi Savinjska dolina. Vključuje območje Petrovč, Galicije, Vinske gore in Liboj. Ima 345 članov na 185 kmetijah, od tega je 145 zaščitenih kmetij. Glavni vir dohodka sta hmeljarstvo in živinoreja. Hmeljarji pridelujejo hmelj na 115 hektarjih. Pomemben del proizvodnje predstavlja še mlečna proizvodnja. Od okoli tri tisoč glav goveje živine je skorajda tretjina krav, in 160 kmetov, ki so vključeni v odkup mleka, bo letos oddalo nad milijon litrov mleka.

Pomemben vir dohodka na kmetijah je pitanje in letos bodo kmetje spitali okrog 750 govedi in okoli 500 ton brojlerjev.

-m.n.

Z obnovljeno trgovino kmetijske prekrbe so kmetom v TZO Petrovče zagotovili boljše oskrbo.

V prihodnjih letih bomo več pozornosti namenili razvoju družinskih kmetij in strokovnemu izobraževanju in usposabljanju kmetov. Za uspešno gospodarjenje na kmetiji danes ne zadošča le pridnost in zagnanost. Za to usposabljanje bomo izdelali tehnološke programe, ki bodo pospeševali te cilje.

Poleg tega namenimo veliko pozornosti še urejanju kmetijskih zemljišč. Za to pripravljamo projekte o izsuševanju: Pirešica II in Ložnica ter za več mini melioracij.«

ALOJZ LILIJA:

»V ZALOŠKI GORICI JE »ZLATA JAMA« . . .

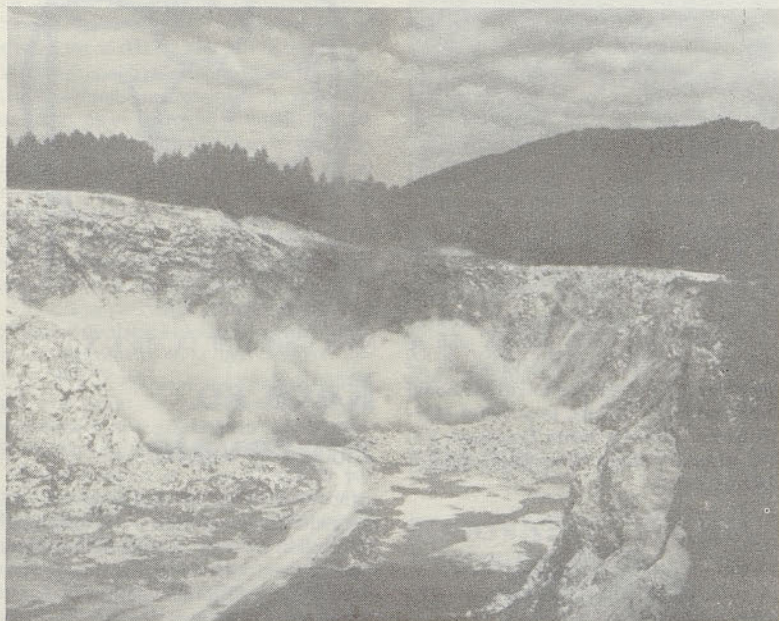
In škoda bi bila?, če bi to bogastvo še naprej le odvažali

Nismo odkrili Amerike, ko smo javnosti razgrnili uporabnost rudnin, ki jih pridobivamo v Montani v Zaloški Gorici. Že pred mojim prihodom v to delovno organizacijo so bile izdelane številne študije in celo doktorati o uporabnosti zeolitov, bentonitov in fanga. Le naslednjega koraka, uporabe te znanosti v proizvodnji, niso storili, je uvodoma dejal Alojz Lilija, sanator Montane in koordinator komercialne dejavnosti v Hmezadu.

Usoda Montane je bila v zadnjih mesecih na prepihu. Napovedan je bil stečaj, vrstile so se polemike v tisku. In kocka je padla potem, ko so občinski vrhovi sprejeli ponudbo Hmezadove DO Strojna, da bi vzela Montano pod svoje okrilje. O tem je bilo popisanega dosti

Vulkanski tufi, ki jih pridobivajo v Zaloški Gorici, so med kakovostno najboljšimi. Podobni so samo še na Bavarskem in Porurju. Evropa ima teh rudnin dovolj, le da je njihovo pridobivanje skorajda nemogoče.

papirja in zato sva se z Alojzjem Lilijem odločila predstaviti »zlato jamo« v Zaloški Gorici. Kajti Montana je postala znana predvsem zaradi finančnih problemov. Kaj več od tega, da tam kopljejo neke tufe, ve le malokdo.

Globinski odstrel v površinskem kupu zeolitnega tufa na Zaloški Gorici.

Kako bi vi kot sanator predstavili dejavnost Montane in uporabnost rudnin?

Lilija: Montana ima tri glavne kamene, to so zeoliti, bentoniti, in fango. Vse so vulkanskega nastanka, vendar se precej razlikujejo po svoji uporabnosti. Vse se praviloma pojavljajo skupaj in sicer so tufi osrednja vulkanska kamena, potem bentoniti, ki so istega izvora, le da so se drugače ohlajali. Vrhnja plast te rudnine je fango, ki je nastal pod vplivom naravnih in kemičnih odpadkov. Vse te rudnine imajo izjemno lastnost vezanja.

Kakšna je potem njihova možna praktična uporaba?

Lilija: Možnosti je nešteto. Naštel bom samo nekaj najbolj znanih. Zaradi svoje vpojnosti lahko bentoniti nevtra-

lizirajo razne škodljive snovi. Uporabni so pri zahtevnejših filtracijah pitnih voda, absorpciji smrada, imajo edinstveno vpojnost najškodljivejših snovi. Uporabljajo jih za izolacijo radioaktivnih snovi.

Generator v Černobilu so zasuli s takšnimi snovmi. Naši sosede, Avstrijci, že tretje leto uspešno opravljajo poskuse za reševanje njihovih gozdov s temi rudninami.

Poleg naštetih je zanimiva še uporabnost zeolitov v agroživilstvu.

Lilija: Vse študije, ki so bile narejene za to področje, dokazujejo, da je poraba krmil z dodatki teh rudnin manjša in da ugodno vplivajo na zdravstveno stanje živali. Še posebej dobri rezultati so možni pri mlado pitanemu govedu in piščancih. Zeoliti namreč vežejo nase škodljive pline in krma se dalj časa zdržuje v prebavilih.

Tujci te lastnosti že s pridom izkoriščajo. Kako je pri nas?

Lilija: Montana proda letno okoli 1.000 ton v neko avstrijsko mešalnico, ki uporablja te rudnine kot dodatek k piščančji krmi. In mislim, si, če je to koristno za avstrijskega piščanca, zakaj ne bi bilo še za našega. Pri nas smo se šele sedaj začeli pogovarjati o tovrstni uporabi. Doslej je bilo enostavneje uvažati razne krmne dodatke, ki vsebujejo omenjene snovi. Tukaj vidim še eno od velikih možnosti Montane.

Doslej so izkoriščali in odvažali tufe nepredelane v cementarno Anhovo, ki ga svojemu proizvodu dodaja od 20 do 30 odstotkov. Tufi v bistvu pocenijo proizvodnjo, Montana pa jih je prodajala po nižji ceni, oziroma, niso priznavali vrednosti.

Čestitamo za 29. november –
dan republike

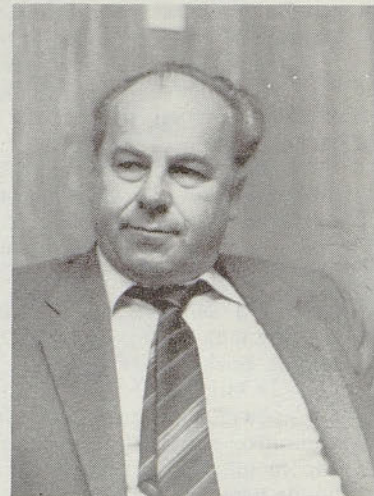
SOZD Hmezad

Kako je potem možno doseči večjo vrednost surovine?

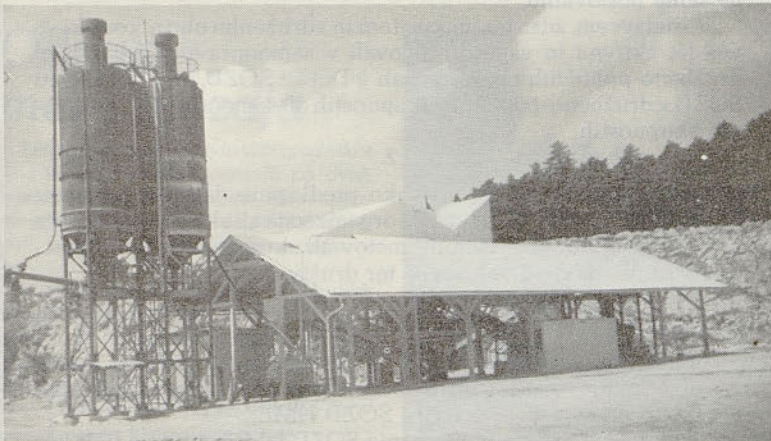
Lilija: Z višjo stopnjo obdelave. V danjem času smo začeli z mletjem tufov, ki so že primerni za uporabo. Končni produkt ima na svetovnem trgu štiri do petkrat višjo ceno kot cement. Toda naš domači trg sploh nima izoblikovane cene, ker ga nismo znali uporabljati oziroma ga uvažamo.

Razen pri proizvodnji cementa so tufi in bentoniti uporabni še kot dodatek zobni kremi.

Lilija: Točno, brez tega Italijani paste sploh ne naredijo. Vendar ima ta surovina še druge uporabne vrednosti. V Sloveniji so jo naši predniki pred približno sto leti uporabljali za razmaščevanje volne. Zdrobljeno rudnino so zmešali s surovo volno, in tako so ji odstranili umazanijo, hkrati pa je postala mehkejša. Potrošnja bentonitov je narasčala skladno z razvojem industrializacije.

Alojz Lilija

Dve leti že deluje tale naprava za drobljenje vulkanskih tufov v Zaloški Gorici. Uporabnost rudnin se bo povečala šele z izdatnejšimi naložbami, saj jih bo le tako moč goče ponuditi širšemu tržišču.

Poleg tega so začela naša zdravilišča že uporabljati fango za obloge. Kako ste se vključili pri tem?

Lilija: Na pobudo zdravilišč Dobrna in Rogaska Slatina se je začelo koriščenje fanga, te pod vplivom narave predelane bentonitne gline. Trenutno ga še dodelujejo v obeh zdraviliščih. V bližnji prihodnosti jih bomo pripravili tako, da bodo primerne za široko potrošnjo. V svetu so že preiskusili zdravilne lastnosti teh oblog in so jih naši celo uvažali.

Kakšne možnosti razvoja Montane vidite v Hmezadu?

Lilija: Za sanacijo je bilo več možnosti. Ponudili so jo anhovski cementarji, Cinkarna Celje in Strojna Žalec. Prevladala je bojazen, da se bo sedanje odvažanje tega bogastva nadaljevalo in bi ga uporabljali samo za proizvodnjo cementa. Dejstvo je, da Montana ob seda-

Montana v Strojno

O tem, da bi se Montana Zaloška Gorica priključila Strojni Žalec, tozdu Grames so izvedli široko javno razpravo. V drugi polovici tega meseca so uspešno izpeljali še referendum in od prvega januarja dalje bo ta organizacija poslovala v sklopu Hmezada.

nji eksploataciji ni imela večjih možnosti razvoja. Zanj bodo potrebne naložbe in v Hmezadu so zato neprimerno večje možnosti. Imamo interno banko, izvozno organizacijo, ki bo razvila ustrezen inženiring in ne nazadnje je z novo zakonodajo možna soudeležba tuje kapitala.

Marijana Natek

Komisija za odlikovanja in priznanja SOZD HMEZAD ŽALEC, na podlagi 17. člena pravilnika o podeljevanju priznanj SOZD HMEZAD ŽALEC,

razpisuje

natečaj za zbiranje predlogov za podelitev priznanj SOZD HMEZAD ŽALEC za leto 1988.

1.

Komisija za odlikovanja in priznanja SOZD HMEZAD ŽALEC razpisuje pogoje in rok za dajanje predlogov za podelitev priznanj SOZD HMEZAD ŽALEC za leto 1988.

Priznanja SOZD HMEZAD ŽALEC so:

1. PLAKETA SOZD HMEZAD v treh stopnjah: zlata, srebrna in bronasta plaketa.

Plaketa SOZD se podeljuje za dosežene uspehe in rezultate, s katerimi se povečuje ugled SOZD, DO ali TOZD, in sicer:

- za večletno trajnejše in uspešno delo oz. sodelovanje,
- za združevanje sredstev za naložbe, ki so skupnega pomena oz. za prizadevanja pri izgradnji posameznih novih objektov ali kapacitet,
- posameznim delavcem, združenim kmetom in združenim obrtnikom za izredno uspešno, večletno delo in sodelovanje, ki je dalo vidne rezultate,
- skupini delavcev, združenih kmetov in združenih obrtnikov za uspešno večletno delo ali sodelovanje, ki je dalo vidne rezultate.

2. PRIZNANJE SOZD HMEZAD

Priznanje SOZD HMEZAD se podeljuje za večletno uspešno delo oz. poslovno sodelovanje, in sicer:

- DO in TOZD za večletno uspešno delo oz. sodelovanje,
- posameznim delavcem, združenim kmetom in združenim obrtnikom oz. skupinam le-teh, ki so s svojim prizadevanjem in delom pripomogli, da je njihova organizacija dosegla nadpovprečne poslovne uspehe oz. razširitev proizvodnje,
- delavcem, ki so s svojim inovacijskim predlogom, ki je bil sprejet in uporabljen v DO, prispevali k uspešnejšemu ekonomičnejšemu poslovanju,
- delavcem, združenim kmetom in združenim obrtnikom, ki so več let aktivno in uspešno delovali v samoupravnih organih in družbeno-političnih organizacijah v DO ali SOZD, ali kot delegati SOZD v družbeno-političnih skupnostih ali samoupravnih interesnih skupnostih.

2.

Za priznanje SOZD so lahko predlagani: delavec, združeni kmet, obrtnik, DO, TOZD, druga organizacija ali skupnost, skupina delavcev, skupina združenih kmetov ali skupina združenih obrtnikov in družbene organizacije ter društva.

3.

Podelitev priznanja SOZD lahko predlagajo delovni ljudje, DO, družbeno-politične organizacije, samoupravni organi oz. drugi organi ali organizacije v okviru SOZD HMEZAD.

Predlog za podelitev priznanja SOZD lahko oblikuje tudi komisija za odlikovanja in priznanja SOZD HMEZAD.

4.

V predlogu za podelitev priznanja SOZD mora predlagatelj navesti dela in dejanja, ki zaslužijo splošno, širše priznanje. Pri tem je mišljeno predvsem:

- večletno uspešno in vidno delo,
- izredna - posamezna družbeno koristna dela, delovni in drugi veliki uspehi ali dosežki.

5.

Predloge za podelitev priznanja SOZD sprejema kadrovski oddelek SOZD najkasneje do 14. novembra 1988.

Priznanja SOZD bodo podeljena na slavnostni seji delavskega sveta SOZD.

Predsednik komisije za odlikovanja in priznanja
Zvonko NOVAK, l. r.

Kmetijski kombinat Šmarje

Ustanovili bodo svojo hranilno kreditno službo

V Kmetijskem kombinatu Šmarje so se odločili za ustanovitev lastne hranilno kreditne službe, ki naj bi začela poslovati že v začetku prihodnjega leta. Za ta korak so se odločili, ker jim sedanje centralistično poslovanje Hranilno-kreditne službe v Žalcu ne nudi prednosti, ki jih vidijo v svoji finančni organizaciji. Z njo naj bi imeli večji vpliv na hranilne vloge, umnejšo porabo denarja, manjše obresne mere za kooperacijsko proizvodnjo ter ustrežnejšo in hitrejšo realizacijo naložb in enotno vodeno knjigovodstvo za vse kooperante v lastni hranilni službi. Tega doslej namreč ni bilo, kar jim je pri odločanju povzročalo mnogo težav. Z novo organiziranostjo ne bodo večali števila zaposlenih.

Kot trdijo odgovorni v kombinatu, je prihajalo do težav zaradi prepočasnega pretoka informacij, kar je ogrozilo tudi izvajanje njihovih programov. Ob sedanji obrestnih merah je pomembno, da se ta denar pravilno obrne, saj v nasprotnem primeru nastane škoda. Poleg oddaljenosti Žalca in Šmarja jih je pri poslovanju motilo tudi to, da niso imeli dovolj velikega pregleda pri neizpolnjevanju pogodb. In kmetje so na primer pridobivali denar iz treh virov. In v končni fazi mora kmet poslovati samo z eno stranko, trdijo v šmarskem kombinatu.

-mn

DO UGLEDA LE S KAKOVOSTNIMI STORITVAMI

»Pridobiti moramo čimveč organizacij, za katere bomo opravljali prevoze. To je ena od temeljnih nalog našega tozda, ki je zaradi nesolidnega poslovanja v preteklih letih izgubil veliko naročil prevozov pri porabnikih na žalskem področju. Nekaj novih pogodb smo že sklenili, zavedati pa se moramo, da se bomo morali dobesedno boriti, da bomo zopet pridobili ugled«, je povedal Martin Korže, direktor tozda Transport Vrbe, ki sodi v sklop Hmezadove članice Agrina Žalec.

Martin Korže

Po njegovih besedah dobivajo sedaj preveč prevozov, ki dohodkovno niso tako zanimivi. Zato se bodo bolj posvečali kupcem, ki v končni fazi te storitve,

plačujejo. Cena njihovih prevozov naj bi bila šele na četrtem mestu pred vsemi ostalimi kakovostmi storitve.

Slabi poslovni rezultati se v tozdu pojavljajo že več let in občasno se je pojavljala tudi izguba. Botrovali so ji različni vzroki in eden od njih je tudi, da so vozila avtoparka premalo izkoriščena. Ne nazadnje je na področju javnega transporta veliko tovrstnih organizacij in zasebnih prevoznikov.

»Premalo prevozov imamo tudi za našo organizacijo Agrino. Če bi šle vse te usluge preko našega tozda, bi imeli dovolj dela za ves avtopark. Vendar pri tem nihče ne sme pričakovati, da bomo zato lahko prevažali dvajset odstotkov ceneje. Mislim, da je prvotnega pomena tudi to, da bi lahko koristili naše storitve v vsakem trenutku,« je zatrdil Martin Korže.

Dohodkovno uspešnejša je njihova organizacija prevozov, za katere imajo svoje poslovalnice v Žalcu, Celju, Sežani, Novem Sadu in Beogradu. Poleg notranjih težav jim manjšajo dohodek še predpisi in razne družbene obveznosti. Za registracijo petindvajsettonskega vozila, na primer, je bilo v avgustu treba odšteti kar eno staro milijardo dinarjev. Približno toliko dohodka lahko ustvari jo z enim vozilom v enem mesecu. Poleg tega je tu še kopica zakonskih omejitev, zaradi katerih je skorajda nemogoče ustvariti večji dohodek. Kot je povedal Martin Korže, se lahko vozilo, ki je odpeljalo tovor do Beograda, vrne šele v dvaintridesetih urah.

-m.n.

Nova Gorica 29. IX. do 1. X.

Race so zborovale

Občni zbor Sekcije novinarjev in organizatorjev obveščanja v OZD je bil v hotelu Iskra-Delta, za njim pa tudi tam 9. srečanje novinarjev in organizatorjev obveščanja v OZD Slovenije.

Na sekciji so sprejeli, upoštevajoč pripombe in dopolnitve, Pravilnik o ustanovitvi, delovanju in organiziranosti sekcije novinarjev in organizatorjev obveščanja v združenem delu SR Slovenije.

Med udeleženci sta bila predsednik RK SZDL Jože Smole in predsednik RS ZSS Miha Ravnik. Sprejeli so program dela do 1990. leta in izvolili novo vodstvo. Predsednica izvršnega odbora sekcije je Jasna Šinkovec iz IMV Novo mesto, novi podpredsednik pa Brane Šalamon iz Stavbarja Maribor. Izvolili so še 20 članov izvršnega odbora, delegate v JKO, UO DNS, za občni zbor DNS na letošnjih Gorjupovih dnevih in delegata v ZNJ in še delegata v razne komisije. Mag. Pavle Zrimšek je govoril o širšem pristopu k sistematizaciji delovnih mest v okviru informacijske službe.

Zbor je bil ploden, saj je sodelovalo nad 140 udeležencev, in odmeven.

Z NOVIMI METODAMI HITREJŠE TESTIRANJE OKUŽENEGA HMELJA

POSKRBE TI BI MORALI ZA ŠE HITREJŠE RAZMNOŽEVANJE

Letos so hmeljarji že pridelali prve količine neokuženega savinjskega goldinga, razmnoženega z brezvirusnim sadilnim materialom, ki ga vzgajajo na žalskem Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo. Pridelek je bil dober, čeprav je pri tem še nekaj neznank. Strokovnjaki na inštitutu so dokazali, da so rastline rasle bujnejše in enakomernejše in pridelek je bil približno za okoli 30 odstotkov boljši. Najmanjša odstopanja so po prvih rezultatih pri količinah alfa smol. Glede tega prof. biologije Marta Dolinar, ki se ubada z brezvirusnim sadilnim materialom, domneva da so te razlike manjše v ugodnejših klimatskih razmerah in večje v slabših. To pa je zaenkrat le še domneva in potrebno bo še nekaj časa, da se bo to potrdilo.

Toda, kaj je brezvirusni sadilni material in kako se razmnožuje, so bila vprašanja, ki sem jih zastavila profesorici Marti Dolinarjevi. Pojasnila je, da so to področje začeli odkrivati najprej Angleži, ki so imeli zaradi okuženosti hmelja iz leta v leto slabši pridelek. Ugotovili so, da so hmelji okuženi s tremi virusi. V celinski Evropi se virusi niso kazali kot znaki bolezni, temveč v latentni obliki, tako da so rastline slabše rasle in dajale manj pridelka. Virusov ni mogoče zatreti z različnimi agrokemičnimi sredstvi in zato je edina možna oblika brezvirusno razmnoževanje hmelja. Le-to je doživelo napredek šele potem, ko so odkrili metodo za testiranje, ki so jo prenesli iz humane medicine. Kajti s klasičnimi metodami traja približno eno leto, da se ugotovi ali je hmelj okužen.

Na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo so testirali hmelje in ugotovili, da so s temi virusi okuženi vsi hmelji. Najbolj savinjski golding, manj pa nove, A in B sorte. Ob tem je Dolinarjeva povedala, da so bile nove vrste hmelja v bistvu vse neokužene, le da tega niso vedeli.

Virusi se prenašajo z dotikom korenin in ker se dvoletni kolobar v večini primerov ni upošteval, so se tako okužile vse vrste. Ker je bil savinjski golding najbolj prizadet in zaradi vse večji zahtev po tej sorti hmelja, so si na inštitutu začeli pridobivati brezvirusni sadilni material.

Grobo rečeno, je delo še najbolj podobno vrtnarski proizvodnji. V rastlinjaku omogočajo hmeljem najboljše pogoje rasti, v laboratoriju pa redno testirajo okuženost. Imajo okoli tisoč brezvirusnih matičnih rastlin, ki jih zeleno razmnožujejo. Razrežejo jih v nodijih, ko dosežejo določeno višino. Te rastline ukoreninijo in jih dajo v razmnoževalne grede. Takšen način pridobivanja povsem zdravega hmelja je zelo drag, saj je vsa tehnologija za testiranje uvožena. En sam test, recimo, stane dve marki.

Poleg tega se med tem znanstvenim delom in njegovo uporabo pojavlja – še razkorak. Veliko rastlin odmre, ker jih potem hmeljarji zasadijo kar v trajne nasade. Po trditvah Dolinarjeve je to huda napaka, saj ti hmelji niso dovolj odporni in bi jih nujno morali posaditi v ukoreninječe.

Na inštitutu letno vzgojijo okoli 100 tisoč brezvirusnih rastlin s certifikatom A, kar pomeni, da je hmelj zanesljivo neoporečen. Hitrejšo pot vidi Dolinarjeva v tem, da bi te rastline nasadili in jih testirali še potem v hmeljiščih, za takšen material bi bilo možno dobiti certifikat B.

Po besedah Dolinarjeve bodo nove sorte, ki jih bodo vzgojili, brezvirusne in ponovna okužba je zelo malo verjetna. V tri-

Brezvirusne sadike goldinga bi morali proizvajalci nujno posaditi v ukoreninječe in ne v redne nasade, tako kot to počnejo sedaj, trdi biologinja Marta Dolinar.

letnem nasadu okužba napreduje zelo počasi oziroma se lahko zmanjša s higienskimi merami.

Marjana Natek

ZŽV Celje

RODOVNIŠKA SLUŽBA V KONJEREJI – »B« RODOVNIK

V Sloveniji je na pobudo Konjerejskega društva Slovenije že od leta 1934 organizirana rodovniška služba. S ciljem povečati število konj z znanim pokremlom in dvigniti genetski potencial konj, se je v Sloveniji leta 1982 pristopilo k vodenju B rodovnika za konje slovenske hladnokrvne pasme (SLH). Podatki, ki jih vodijo občinski štabi za SLO in TO kažejo na nezadovoljivo stanje v konjereji, saj je do 50 % konj za njihove potrebe nesposobnih. Območna pospeševalna služba v kmetijskih zadrugah in ZŽV Celju ugotavljata, da letni prives žrebec ne zadošča za obnovo lastne črede. Rejci kobil v največjem obsegu obnavljajo čredo s kupljenimi odraslimi kobilami. Pri teh živalih gre mnogokrat za skrite hibe in kronične plodnostne motnje. Na ta način prihaja do nezadovoljstva konjerejcev in neekonomičnosti reje.

Na območju ZŽV Celje zavodska strokovna služba vodi B rodovnih SLH pasme konj. Vsako leto v oktobru poteka v sodelovanju z žrebčarji in osnovno pospeševalno službo v kmetijskih zadrugah evidentiranje in žigosanje žrebičk rojenih v tekočem letu. V poštev pridejo vse zdrave žrebičke brez vidnih hib in so potomke mater v tipu SLH pasme in licenciranih žrebcev noriške oz. SLH pasme. Rejcu, ki se obveže, da bo žrebičko redil tri leta in jo v starosti

treh let pripustil pod priznanega žrebca, pripada premija v znesku 100.000,- din. Lastnik lahko tako žrebičko tudi proda drugemu rejcu za nadaljnjo rejo. Zanimostni rejci lahko svoje živali prijavijo žrebčarjem ali pospeševalcem zadolženim za konjerejo v kmetijskih zadrugah. V oktobru je bil tudi pregled in sprejem triletnih žrebec (evidentiranje v letu 1985) v B rodovnik.

Edi Staroveški, dipl. vet.

Dolenjci so pripeljali hmelj

Odkupili manj grozdja

Letošnje trgatve se bodo vinogradniki s šmarskega področja spomnili po dveh pomembnih stvareh. Po prvi, ki je najpomembnejša, vinski mošt so prvič pridobivali v lastni predelovalnici grozdja v lmenem in po slabši letini.

Predelovalnico grozdja in vinsko klet so njihovi vinogradniki, ki imajo skupno okoli tisoč hektarjev vinogradov, nujno potrebovali že dolgo. Kajti le to je zagotovilo, da bo iz pridelka tudi kakovostno vino. O poteku odkupa je Vladislav Počivalšek, vodja kleti, povedal tole:

»Odkupili smo okoli petdeset tisoč kg grozdja, kar je le desetina od zmogljivosti nove kleti. Pridelek sta zmanjšali spomladanska pozeba in suša. Eden od vzrokov je prav gotovo manjša poraba zaščitnih sredstev, ker so predraga. Ljudje se premalo zavedajo, da je kakovost vina odvisna od celotnega načina pridelovanja, to je, od rezi naprej.«

– mn.

Posvetovanje o sulcu

V času od 5. do 7. septembra je bilo v Zvezi republik Nemčiji mednarodno srečanje oz. simpozij z naslovom »Zaščita in ohranitev sulca«, tj. ribje vrste, ki ji po domače pravimo tudi kralj podonavskih rib.

Vabilo na simpozij je kot zastopnik Jugoslavije oz. Slovenije dobil Boris Skalin, ki je imel referat z naslovom v originalu »Huchenschutz und Huchenzucht in Slovenien – YU« (Zaščita in vzgoja sulca v Sloveniji).

BS

TITOVA BRAZDA

Tako so nekateri tekmovalci zarezali brazde v rodovito prekmursko polje. Smer in perspektiva sta jasna, globina pravšnja, ocene visoke.

Uredili so skladiščne prostore

Po obnovi prodajnih prostorov Agrinena tozda Maloprodaja v Ilirski Bistrici so letos uredili še dva tisoč kvadratnih metrov odprtih skladiščnih prostorov. Le-ti so namenjeni skladiščenju kmetijske mehanizacije, gradbenega materiala, oziroma vseh izdelkov iz njihovega prodajnega programa v žalski blagovnici.

– mn.

KMETIJSKI OBJEKTI IN UKREPI OB POŽARU

Na našem področju imamo kmetijske objekte, potrebne za proizvodnjo hmelja, garaže in mehanične delavnice za popravilo strojev, skladišča za umetna gnojila in drugo opremo, črpalke in rezervoarje za goriva in kurilno olje ter goveje farme s pripadajočimi dosuševalnimi napravami, seniki, silosi za koruzno silažo in pripadajoče objekte, pitališča brojlerjev... V hmeljarstvu se na sušilnicah izključno uporablja kot gorivo kurilno olje, saj je vsaka sušilnica za hmelj večnadstropna stavba, običajno lesene konstrukcije z navlaževanjem in baliranjem hmelja ter običajno tudi skladiščem za hmeljske bale.

Na sušilnicah je kljub mehanizaciji zaposleno še precej delavcev, ki delajo neprekinjeno v dveh izmenah. Čas obiranja in sušenja hmelja traja od 15. avgusta do 15. septembra.

Sušenje hmelja se izvaja s podpihom vročega zraka v neštevilih komorah, kjer pa kaj hitro lahko izbruhne požar. Nadalje je nevaren vzrok požara elektrika, ki je preprejena z napeljavami na vseh sušilnicah.

Tudi sam hmelj je kot gorljiv material nevaren za vžig, posebej pa je problem gašenja z vodo, saj podobno kot krma ali slama je težko ugasljiv, poleg tega pa je njegova cena izredno visoka.

Požari v sušilnicah so izredno nevarni. Najprej je treba poskrbeti za učinkovit izklop električnega toka, saj so v sušilnice napeljavani trije ali več dovodov.

Izredno je važno reševanje ljudi iz teh lesenih zgradb, zato je pri vsakem požaru treba takoj poskrbeti za reševanje ljudi iz višjih nadstropij. Običajno so sušilnice poleg drugih objektov, kar moramo pri intervenciji obvezno upoštevati, saj po zraku letijo goreče krogle hmelja in drugih vnetljivih snovi.

Pri gašenju je treba upoštevati tudi rezervoarje za kurilno olje in dovode zaradi varstva okolja. Prav tako niso redki primeri, da so v teh zgradbah urejena tudi skladišča za pesticide, kar je sicer označeno z ustreznimi opozorili.

V vseh objektih se sicer nahajajo zidni hidranti in gasilni aparati na prah, običajno S-9 in nekaj tudi S-50.

Požar se lahko širi zelo hitro, zato mora vodja gašenja hitro ukrepati in aktivirati vse enote, ki pridejo na požarišče.

Požar je treba pričeti gasiti, varovati sosednje objekte in reševati delavce iz višjih nadstropij.

V objektih je tudi veliko strojev in naprav.

Pri gašenju hmelja je treba uporabljati predvsem penilna sredstva, voda je skoraj prepovedana.

Pri pesticidih je uporaba vode sploh prepovedana, temveč lahko gasimo le s prahom ali CO₂.

Gasilsko akcijo je treba podpreti z notranjim in zunanjim napadom. Požarni objekt obkolimo in branimo vse sosednje objekte, ki jih požar ogroža.

Zagotoviti moramo dovoljno količino vode, ki je kljub hidrantsnemu obrežju lahko vprašljiva, zato poskrbimo tudi za dovod vode s cisternami. Za uspešno gašenje takšnega požara je potrebno dobro poznati same zgradbe, zahtevati osebo, ki je zadolžena za požarno varstvo na objektu.

Posamezne gasilske enote je treba usmeriti v smer napada in določiti s kolikšnimi vodnimi curki in notami se naj zoperstavijo nastali požarni situaciji.

Posebna nevarnost požara je tudi pri obiralnih strojih, predvsem pri VOLFU, saj vsaka uporaba odprtega ognja lahko

povzroči hud požar. Zato tudi pri gašenju obiralnih strojev, najprej izklopimo tok tudi pri dovodu in ne samo na stikalni plošči. Ker so običajno to prtilične stavbe, so manjši problemi za reševanje delavcev.

Pri gašenju obiralnih strojev gašenje z vodo ni priporočljivo, gasimo s kemičnimi penami ali prahom.

Požari na govejih farmah so najbolj nevarni na stolpnih silosih z dosuševanje sena ali na dosuševalnih napravah oziroma na senikih. Manj nevarni so na samih hlevih, saj so običajno grajeni iz negorljivega materiala.

Reševanje živine – krav – je sicer olajšano, saj so naveze, običajno po 25 krav, ki se z odvitjem takoj odpnejo in so krave takoj proste. Problem pa je, ker krave niso navajene hoje, nadalje so zelo občutljive za dim in pline, zato jih je zelo težko reševati. V vsakem hlevu je po 100 krav, kar potrebuje veliko število ljudi za učinkovito evakuacijo. Ne nazadnje je tudi problem, kam tolikšno število krav umakniti in namestiti, da ne ovirajo gašenja.

Teleta je najbolje zvezati in znositi iz hleva. Predvsem poskušajmo aktivirati ljudi, ki so tam zaposleni in navajeni na delo z živino, prav tako pa jih živina tudi pozna.

Pri požarih v manjših hlevih živino odvežemo, odpremo vrata in spustimo živino na prosto. Če se živina upira, ji zavežemo – pokrijemo oči, primemo za ušesa in pitiskamo na prosto. Drug način je ta, da jo primemo za nozdrvi in jo potiskamo zadenjsko. Če živine nikakor ne moremo izgnati iz hleva, uporabimo vodni curek.

Svinje najlaže izvlečemo, če jih primemo za zadnji nogi in izvlečemo na prosto, ker je verjetno edini hiter način. Prašiči radi zbežijo nazaj v hlev, zato jih moramo dati v ograjen prostor.

Perutnino rešujemo tako, da jo spravljamo v vreče, čebelam pa zapremo vhode in panje odnesemo iz čebelnjaka.

Ovce rešujemo tako, da pograbimo ovna – vodnika, zvonimo z zvoncem, katerega glas ovce dobro poznajo in jih tako najlaže spravimo na varen kraj. Ovce se ob nevarnosti zelo rade zgnetejo skupaj (v krog). Pri reševanju živali ne smemo prezreti čuti humanosti, ki velja enako kot za ljudi. Zaradi muhavosti in straha živali je reševanje oteženo in zelo upočasnjeno.

Gašenje stolpnih silosov za seno predstavlja veliko nevarnost zaradi eksplozij, pregrelih salonitnih plošč in z razširitvijo požara na sosednje objekte. Vemo, da imamo danes na velikih farmah tudi ogromne kopice slame, ki je v neposredni bližini teh stolpnih silosov, zato je nevarnost toliko večja.

Požar je gasiti od zgoraj, za kar ima silos sicer lestev, vendar ob hudem požaru je potrebna gasilska lestev za učinkovito gašenje, saj je stolp visok do 15 metrov.

Po možnosti je treba uporabljati (pri začetnih požarih: baterije CO₂, ali prah, saj z vodo uničimo celotno količino krme ali slame, ki se nahaja v takšnem silosu. Požari v teh silosih nastajajo največkrat zaradi samovžigov. Pri tem je upravljalce posebej opozoriti na strogo upoštevanje predpisane tehnologije pri polnjenju silosov in vsebino vlage v krmi.

Gašenje sena in slame zahteva drugačno taktiko kot je gašenje objektov. Gasimo z razpršenim curkom vode po zunanji površini. Posebno pri samovžigu se bo seno ali slama vedno ponovno

vžigala, saj voda odteka po zunanji strani bilk in ne dosega vedno žarišča.

Gašenje slame ali sena na podstrešjih ali nad hlevi, ki imajo lesene ali tudi kovinske nosilce, je lahko hudo nevarno zaradi velikih količin vode, da povzroči porušitev zgradbe.

Goreče kope sena ali slame bomo gasili z razpršenim curkom vode. Pri razkopavanju sena ali slame je potrebno sproti gasiti posamezna žarišča. Najsi je premetavanje in razkopavanje biljk še tako naporno in dolgotrajno, opraviti ga je treba, kajti drugega načina trenutno ni. Zato pa skrbimo za prepotrebno preventivo!

Pri vseh takšnih požarih je posebno skrb treba nameniti predvsem izklopu električnega toka v postaji.

Posebej naj opozorim, da je potrebno pri izklopu električne napetosti na farmah upoštevati, da se takoj po izklopu toka avtomatično vključi agregat, ki preskrbuje predvsem molzne naprave in razsvetljavo na farmi z električnim tokom. Niso pa v ta tokokrog vključeni stolpni silosi in druge pomožne naprave. Vendar je potrebna previdnost in sodelovanje z vodji farm.

Posebno pozornost in previdnost moramo posvetiti skladiščem, v katerih

hranijo pesticide. Veliko teh snovi je zelo vnetljivih. Ker so v embalaži različnih oblik in materialov od plastičnih (PVC) ročk do steklenic ali v različnih kovinskih steklenicah ali vrečkah in različno reagirajo na povišano temperaturo, predvsem so izredno nevarni za okolje, saj so to tudi fosfori estri, **gašenje z vodo je najstrožje prepovedano**. Pri tem nastaja tudi **nevarnost eksplozij in zastrupitev**.

Zato mora vodja gašenja to strogo upoštevati in poslati v akcijo le gasilce z **dihalnimi aparati** in osebno zaščitno opremo.

Opozoriti je treba ustrezne službe zaradi nevarnosti razlitja teh snovi v kanalizacijo ali stika z ljudmi.

Prav tako je treba opozoriti upravljalce, da zavarujejo mesto požara z enotami NZ. Pri gašenju in evakuaciji je treba aktivirati zaposlene zaradi dobrega poznavanja razporeda prostorov in nevarnih snovi.

ZATO SKRBIMO ZA POTREBNO PREVENTIVO, UPOŠTEVAJMO PREDPISE, PREGLEDUJMO POŽARNOVARNOSTNE NAPRAVE IN OPREMO TER SKRBIMO ZA REDNO VZDRŽEVANJE!

Karel Jug
višji gasilski častnik

Če se vreča noče sama premakniti...

Resda še nikoli nisem slišala, da bi se vreče same premikale. Toda zaposleni v žalski mešalnici krmil si mogoče kaj takšnega močno zaželejo. Prenesti tono ali dve, še ni takšen problem, toda ko gredo te tone v desetine, to ni več mačji

takrat so krmila mešali kar ročno, dnevno približno štiri tone.

Danes kar sam pripravi okoli dvajset ton krmne predmešanice, seveda za obe izmeni tako, da je dnevna proizvodnja okoli sto ton.

Kot je povedal Stanko, je treba še posebej paziti, kako pripravi krmno mešanico za mlade živali. Zaščitnih sredstev se ne more navaditi, čeprav bi bila koristna ne nazadnje že zaradi vonjav mesne in ribje moke. Ogledali sva si še glavnino tehnološkega procesa, mešanje krmil. Tam so prav tako nemogoči pogoji dela. Branko Dubovečan, delavec v mešalnici, je razlagal, da ni dneva ko ne bi kakšna naprava zatajila. Ob dvajset let stari tehnologiji je potrebno neprestano nekaj krpiti in pogoji dela se slabšajo iz leta v leto.

Stanko Baliž

kašelj. Veliko dela je ročnega in tako delavci prekladajo in nakladajo od začeta do konca proizvodnje krmil. Zaradi zastarelosti mešalnice in zato njene nefunkcionalnosti je vrečo treba premakniti in dvigniti še večkrat.

S tehnologinjo proizvodnje v mešalnici, Alenko Novak, sva si ogledali cel postopek mešanja krmil. Razlagala je, da je stavba pred tem služila predelavi hmelja. In med tem sva se povzpeli po strmih stopnicah, v drugo nadstropje, kjer pripravljajo predmešanice, oziroma vse potrebne dodatke močnim krmilom. Edino orodje, ki je tam na razpolago, so lopata, voziček in roke. Druge sodobnejše mešalnice imajo vse krmne dodatke spravljene v celice in jih dozirajo z elektronsko vodenimi napravami, je razlagala.

Ustavili sva se pri Stanku Baližu, najstarejšem delavcu v mešalnici. Dela pri predmešanicah. On je začel že v Vrbju in

V Mešalnici krmil so oktobra dobili novo polnilno napravo, kar je še vedno premalo, da bi se bistveno izboljšali pogoji dela.

Vsega bi bilo prav gotovo manj, če se ne bi že nekaj let le pogovarjali o gradnji nove mešalnice in tako niso delali niti najnujnejših obnov. Zato, ker so verjeli, da nova mešalnica bo. In sestavek bi lahko nadaljevali samo s kopico če...

-m.n.

DOSLEJ LE PROGRAMI ZA DOPOLNITEV DEJAVNOSTI

Vrtnarstvo Medlog ne sodi med uspešnejše v Hmezadu in prav tako bi bila neumestna nasprotna trditev. Obseg proizvodnje se ni bistveno spremenil od samih začetkov in vsako leto ponudijo tržišču skorajda standardno količino lončnic, rezanega cvetja, okrasnega grmičevja in zelenjave. Tako bi lahko na kratko strnila pripoved njihovega direktorja Ludvika Dermola. In zakaj je tako? So kdaj poskušali s kakšno novo kulturo, ki bi bila bolj značilna le zanje?

Programov za dopolnitev in oživitve proizvodnje v Vrtnarstvu je bilo dovolj, je povedal direktor. Nikoli pa potem ni bilo denarja, da bi se bilo lahko resnično kaj naredilo. Poleg tega je vrtnarstvo specifična dejavnost in na razpoložljivih površinah pač ni možno gojiti nič drugega.

Od vseh je še najmanj donosna zelenjadarska proizvodnja, kajti stroški so pri njej takšni, da se komaj pokrivajo. Pri tem se cene resnično oblikujejo na tržišču in ob dovolj veliki ponudbi zasebnikov je težko biti konkurenčen. Dalj kot od razgovorov, da bi ta del nadomestili z okrasno drevesničarsko proizvodnjo, še niso prišli. In tudi ob tem imajo pomisleke, saj imajo pri tem zagotovljeno le lokalno tržišče.

Iz leta v leto je dražja proizvodnja rastlin v zastekljenih rastlinjakih. Poleg energije jim velik delež v ceni predstavljajo semena, ki jih še vedno uvažajo. Na domačem tržišču jih namreč ni ali pa so neustrezne kakovosti.

Med dejavnost Vrtnarstva Medlog sodi tudi urejanje okolice stavb in parkov, tako za zasebnike kot družbeni sektor. Naredijo lahko vse od načrta do zasaditve z okrasnimi rastlinami. Vendar ta dejavnost ne predstavlja večjega deleža dohodka.

Setev je končana. Žita so lepo vsklila

KK Šmarje

MALINE – PROGRAM ZA MAJHNE KMETIJE

Okoli šestdeset odstotkov kmetij v Hmezadovi članici Kmetijskem kombinatu Šmarje meri okoli tri in pol hektarja. Za tako majhne površine bi bila še najbolj primerna proizvodnja malin, trdijo v tej organizaciji. Letos so kmetje že pridelovali to kulturo na štirih hektarjih in rezultati so zadovoljivi. Še bolj načrtno bodo to novo dejavnost začeli uvajati še letos. Pripravljajo tudi program posebej namenjen tem kmetijam. Predvidevajo, da se bo v vzgojo malin vključilo okoli petsto kmetij in denar za naložbo v nasade jim bodo primaknili tudi iz Zveze vodnih skupnosti. Kot trdijo v Kmetijskem kombinatu Šmarje je optimalna površina od 10 do 30 arov. S to delovno intenzivno panogo bodo zagotovili dohodek številnim kmetijam. Glede odkupa in predelave se že pogovarjajo o dolgoročnejšem sodelovanju s tamkajšnjo predelovalno industrijo.

– mn.

Prodali namakalni sistem v Rigo

Samo formalnosti je potrebno še urediti, da bo Strojnin tozd Grames prodal namakalni sistem, ki so ga pred dvema letoma poskuno montirali na sovhovu v Rigi. Le-tam so ga dobro preiskusili na petih hektarjih zastekljenih rastlinjakov, namenjenih pridelovanju zelenjave. Bolj kot po finančni plati bo ta prodaja pomenila večjo možnost uveljavljanja Gramesa na sovjetskem tržišču z namakalnimi sistemi. Pričakujejo, da bodo podpisali še pogodbo o kooperacijskem sodelovanju.

Nekaj izkušenj pri postavljanju namakalnih sistemov so si nabrali tudi doma in v bodoče bo nadaljni razvoj odvisen od tega, koliko denarja bo družba primaknila pri tovrstnih naložbah. Prvi rezultati njihovih sistemov so vsekakor spodbudni in ob letošnji suši so tisti, ki so namakali, dosegli dvakrat večji pridelek. Doslej so postavili osem hektarjev v Nedelišču pri Čakovcu in manjši površini v Dalmaciji.

– mn.

Udeleženci Mednarodne konference o namakanju in izsuševanju zemljišč, ki je bila v Dubrovniku, so si na študijski ekskurziji po Jugoslaviji ogledali tudi Savinjsko dolino in se seznanili s programi urejanja kmetijskih zemljišč sozd Hmezad.

BILI SMO V TULLNU

Vrtnarji smo se odločili za dvo-dnevno ekskurzijo na znano razstavo cvetja in okrasnih rastlin. Po formalnostih na Šentlju smo potovali po Avstriji do Dunaja, kjer smo si ogledali znamenitosti. Ker je bil naš cilj vrtnarska razstava, smo se čimprej poslovili od čudovitih palač in prispeli v Tulln! Kaj vse vidiš na takšnih razstavah. Zastane ti glas in samo cvetlice govori, kar se na papir ne da napisati.

Na kraju smo ugotovili, da mi prav nič ne zaostajamo pri izboru razstlin, mogoče malo s tehnološke strani. Vrnili smo se z mislijo, da se še bolj po-

globimo v naše delo, kajti narava te kaj hitro kaznuje.

Vida Voglar
Vrtnarstvo Celje

VSE ZA DELA Z GRADBENO MEHANIZACIJO

V delovni enoti tozda Grames v Ljubljani organizirajo vse potrebno za izvajanje del s težko gradbeno mehanizacijo. K njihovi dejavnosti sodi še organizacija prevozov z lastnim avtoparkom in zasebniki. To enoto so prevzeli od Transavta v začetku leta in posluje z istim poslovnim predmetom kot prej. V bistvu je podaljšana roka tozdove dejavnosti, predvsem pri njihovih potrebah po težki gradbeni mehanizaciji, ki jo imajo premalo glede na vse večji obseg dejavnosti.

– mn.

SOZD MERX CELJE – KMETIJSKA ZADRUGA CELJE

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo:

1. OPREMA ZA HMELJSKO SUŠILNICO
– peč PEKALO s podpihom
– stiskalnica za baliranje hmelja
– izmetalna naprava 2 komada (16 m²)
– lese 2 kompleta (16 m²)
– ventilator za vlaženje
2. OPREMA ZA REJO BROJLERJEV
– krmilna naprava 2 komada
– krmilniki 100 komadov
3. Kovinski silos za skladiščenje močnih krmil, kapacitete 20 m³, primeren za manjšo farmsko rejo.
4. Hmeljske juta vreče 600 komadov.

Izključne cene bodo objavljene na licitacijskih mestih 3 dni pred pričetkom licitacije in dosegljive v ZE Vojnik na tel. št. 772-136.

Javna dražba opreme pod tek. št. 1, 2 in 4 bo dne 10. 11. 1988 ob 9. uri pri hmeljski sušilnici Škofja vas.

Javna dražba kovinskega silosa pod točko 3. bo dne 10. 11. 1988, ob 12. uri pri sušilnici Črnova pri Dobrni.

Na ceno, doseženo na javni dražbi, se prišteje prometni davek po veljavnih predpisih.

Kupnino je treba plačati v treh dneh od končane dražbe, sicer se dražba šteje za neuspešno.

Pravico do sodelovanja na dražbi imajo pravne in fizične osebe, ki bodo poprej plačale varščino v višini 10 % izključne cene. Varščina mora biti plačana eno uro pred pričetkom dražbe na licitacijskem mestu.

Interesenti si lahko sredstva, ki so predmet javne dražbe, ogledajo na mestu, kjer je razpisana dražba.

Dve generaciji Amonovih iz Virštanja:

»VSI DELAMO ZA NAPREDEK KMETIJE«

Po vinogradih znani Virštanj se je tistega oktobrskega dne naslajal v soncu. Trgatev se je že prevesila v drugo polovico in ljudje so si dajali opravka v zidanicah, iz katerih je že dišalo po moštu. To pot sem obiskala kmetijo Stanka Amona, ki leži na enem od virštanjskih pobočij. Stanka bom predstavila kot vinogradnika in kmeta. Toda začetnih vprašanj mu nisem niti zastavila, kajti z njegovo ženo Venko sva takoj načeli pogovor o rožah, ki so se bohотile z balkona in lepšale pročelje nove hiše.

Nanje je Venka še kako ponosna in priznala je, da je povabila že novinarje od Kmečkega glasa, da bi jih posikal. No, niso jih prišli pogledat. Kmalu so bili pred hišo vsi, obe generaciji Amonov. Oče in sin Stanko, Venka in mama. Pogovor smo zasukali o kmetovanju in Stanko je povedal, da imajo hektar in pol vinograda. Bele sorte so že pospravili in skoraj dve tona so prodali v predelovalnico grozdja v Imeno. »Lahko bi ga prodali še več, če bi bile cene boljše od začetka odkupa. Po sedanjih se mi je bolj splačalo prodati grozdje, kajti od prodaje vina po litrih tudi ni denarja,« je prepričan Stanko. Trgali so približno en teden in ostala jim je samo še modra frankinja. »V zadnjem času črnina ni spoštovana in zdravniki bi si morali izmisliti kaj učinkovitega v njen prid,« se je zasmejal ob svoji domisljici Stanko. Zresnil se je in povedal, da v vinograd ni problem dobiti ljudi, radi pridejo pomagat. Pred leti, ko je bilo na Kozjanskem dovolj delovne sile je bila zamera, če jim niso rekli, je njegovo misel zaključil oče Stanko.

Amonovi so eni od tistih redkih kmetov, ki se kljub težkim časom ne pritožujejo preveč. Toda kmetija ima kar tri vire dohodka, vinograd, pitanje bekonov in govedorejo. »Nikoli se nisimo branili dela,« je dodala mama trinšestdesetletna Amonova mama.

Sedaj ni več problem, ko je dovolj strojev. Po trditvah starejšega Stanka tudi pred desetletji ni bilo tako težko. Težko je bilo škropljenje vinograda z ročno škropilnico.

»Čez dan smo garali kot črna živina, zvečer pa smo plesali, da se je kresalo,« je povedal oče Stanko.

Amonovi so se pred dvema letoma lotili še prašičereje, postavili so hlev za dvesto bekonov, živinoreja pa je že tako vseskozi spremljevalna dejavnost kmetije.

»Če sem odkrit, je trenutno prašičereja najbolj donosna. Veliko je odvisno od doslednosti. V naši družbi smo se preveč navadili delati na »ho-ruk,« je razmišljal Stanko. In dodal: »Z malo dela ne more biti kupa denarja.«

Po prepričanju Amonovih bi lahko kmetje pridelali najmanj dvakrat več, če bi bila razmerja ustrezna. Tako pa je vsako leto donosna druga kultura.

»Samo pogledajte ceno grozdja in krompirja, tukaj lahko odpove vsa logika. Neprimerno več dela je, da prideláš kilogram grozdja kot kilogram krompirja. Cene pa se ne razlikujejo preveč. Zadnja leta nam od vinograda ostaja vse manj denarja, draga so zaščitna sredstva in prav tako mehanizacija,« je razlagal Stanko.

Amonovi delajo praktično od zore do mraka. Prostega časa ni in že skrb za samo mehanizacijo vzame dovolj časa. Napačno je mišljenje, da je sedaj, ko so

Dve generaciji Amonovih iz Virštanja.

stroji, dela manj. Na kmetije se je že vselila bitka s časom. Oče Stanko je takole povedal:

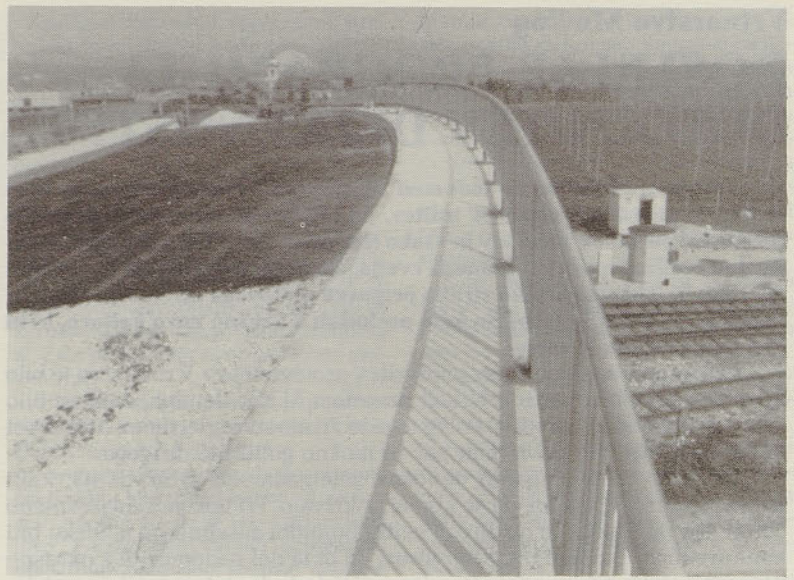
»Pred leti smo kakšno njivo orali tri dni, danes je prepočas, če je zorana v eni uri.«

Amonove je že priganjalo delo v vinogradu in od njih sem se poslovala v prepričanju, da delajo in živijo skorajda idilični slogi. Obe generaciji, stari in mladi, hočeta le eno – napredek kmetije. In takšnih je, kar priznajmo, vse manj. Amonova, oče in mati sta zadovoljna, da mlada nadaljujeta in dograjujeta kmetijo, na kateri sta onadva pustila svoja najlepša leta.

Marjana Natek

V predelovalnici grozdja v Imenu so zaradi slabe letine odkupili le 50 tisoč kilogramov grozdja. To pa je le desetina od zmogljivosti predelovalnice.

Dela na nadvozu so končana, žalska obvoznica je tik pred otvoritvijo.

ŠTIPENDIRANJE

Delovne organizacije v SOZD Hmezad so za šolsko oz. študijsko leto 1988/89 razpisale v rednem roku in dveh naknadnih objavah skupaj 142 štipendij.

Od tega za študij oz. izobraževanje na:

VIS šolah VII. stopnje zahtevnosti	19 štipendij
VIŠ šolah VI. stopnje zahtevnosti	15 štipendij
SR šolah V. stopnje zahtevnosti	54 štipendij
SR šolah IV. stopnje zahtevnosti	45 štipendij
SR šolah II. stopnje zahtevnosti	9 štipendij

Komisije za delovna razmerja v DO in odbor za ekonomiko, informacije in odnose v združenem delu so obravnavali 243 prispelih vlog proslincev. Glede na razpisane pogoje je bilo odobrenih 94 štipendij za šolsko leto 1988/89.

Pogodbo o štipendiranju je podpisalo 86 novih štipendistov, osem proslincev se je odreklo odobreni štipendiji in sicer: trije za študij na VIS oz. VIŠ šoli in pet na srednji šoli.

Na novo bomo tako štipendirali na

VIS šolah VII. stopnje zahtevnosti	11 štipendistov
VIŠ šolah VI. stopnje zahtevnosti	13 štipendistov
SR šolah V. stopnje zahtevnosti	36 štipendistov
SR šolah IV. stopnje zahtevnosti	21 štipendistov
SR šolah II. stopnje zahtevnosti	5 štipendistov

V seštevek teh štipendistov je vključenih tudi 14 »starih« štipendistov, ki so se odločili, da šolanje oz. študij nadaljujejo na višji stopnji zahtevnosti; od tega 9 na VIŠ in VIS šolah, 5 pa na SR šolah. V. stopnje zahtevnosti.

Odločitev in interes mladih sta pohvale vredna, višji izobrazbeni nivo bodočih delavcev pa je prav gotovo tudi v splošnem interesu Hmezada in v skladu z razvojnimi plani.

Za preostalih 56 razpisanih štipendij ni bilo ustreznih vlog, nekateri proslilci pa so prepozno poslali vloge.

Za večino nepodeljenih štipendij, predvsem za tiste smeri izobraževanja, ki usposablja mladinu za proizvodne poklice kot npr. mlekarski tehnik, strojni tehnik, kmetijec, mesar, orodjar in ključavničar, ni bilo interesa oz. proslincev.

Štipendijsko pogodbo ima v letu 1988/89 sklenjeno 257 štipendistov, ker pa jih v tekočem šolskem letu 25 ni izpolnilo pogojev za vpis v višji letnik, prejema štipendijo 232 štipendistov.

Za šest štipendistov, ki tudi v drugem letu ponavljanja niso izpolnili pogojev za vpis v višji letnik, je bil sprejet sklep odbora za EIO, da se jim štipendijska pogodba razveljavi, štipendisti pa morajo povrniti ustrezní znesek izplačane štipendije.

Najvišji izplačani znesek štipendije za oktober 1988 je 370.370.– din, ki jo prejme študent na VIS oz. VIŠ šoli s povprečno oceno nad 9,0, najnižja štipendija pa je 70.830.– din za učence SR šole z zadostnim uspehom. Povprečna višina štipendije v mesecu oktobru je 14.500.– din.

Število točk, njeno vrednost, dodatek za deficitarnost in nadomestilo za prevoz, torej vse tisto, kar vpliva na višino štipendije, določa in objavi v Ur. listu SRS, republiški odbor za štipendiranje.

Povprečna ocena in učni uspeh, ki seveda bistveno vplivata na višino štipendije, pa je v rokah oz. v glavah, prizadevnosti in uspešnosti štipendistov samih.

Programer izobraževanja
Niko Veber

V 9. številki glasila SOZD HMEZAD Žalec »Hmeljar« je bil objavljen sestavek M. N., »Sporen Zakon o obrestnih merah za julij«, ki poskuša kronološko opisati potek sprememb kreditno monetarne politike v mesecu juliju. V sestavku sicer ni pojasnjeno, kako je do tega prišlo, vendar je v njem dovolj prostora za ostro kritiko banke (verjetno je s tem mišljena tudi Ljubljanska banka – Splošna banka Celje, kar iz nadaljevanja nekako sledi). Težave, v kakršne je zašla Interna banka SOZD Hmezad in s tem ves sistem, so imeli tudi vsi tisti, ki se kakorkoli lotevajo bančnih poslov. Ugotoviti bi bilo potrebno po čigavi krivdili!

V Uradnem listu SFRJ, št. 40/88 z dne 1. julija 1988 je bila objavljena eskontna mera Narodne banke Jugoslavije v višini 231 % letno. Eskontna mera Narodne banke pomeni tudi stopnjo revalorizacije vseh kratkoročnih terjatev. Tako je tudi Ljubljanska banka – Splošna banka Celje glede na verodostojnost objavljenega podatka operirala s tako revalorizacijsko stopnjo v mesecu juliju. 29. 7. 1988 je Zvezni zbor Skupščine SFRJ sprejel »Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o celotnem prihodku in dohodku« (Uradni list SFRJ, št. 46/88 z dne 3. avgusta 1988), ki je s spremembo 28. a člena določil stopnjo revalorizacije za mesec julij v višini rasti maloprodajnih cen v mesecu juniju, preračunano na letno stopnjo (895 %). V dobri veri, da bo banka preprečila izredno negativno presenečenje v DO in možnosti reakcije na ta ukrep preko delegatov, je Ljubljanska banka – Splošna banka Celje že pred izidom Uradnega lista o spremembi obvestila vse največje posojilomalce pri Ljubljanski banki – Splošni banki Celje (tudi Interno banko Hmezad Žalec).

Ljubljanska banka – Splošna banka Celje je takoj ukrepala in sklicala izredno sejo izvršilnega odbora, na kateri je bilo sklenjeno, da se 50 % revalorizacije terjatev za mesec julij odloži do 30. 9. 1988. Obenem je Ljubljanska banka – Splošna banka Celje že 11. 8. 1988 poslala urgenten dopis Ljubljanski banki – Združeni banki Ljubljana, naj le-ta preko Združenja bank Jugoslavije takoj prepreči retrogradno veljavnost »Sprememb zakona« od 1. 7. 1988 dalje. Ne glede na vse podvzete mere in ukrepe, pa je veljavnost zakona do spremembe nepreklicna. Tudi Ljubljanska banka – Splošna banka Celje je morala obračunati revalorizacijo za mesec julij po veljavni stopnji, ne glede na težave v gospodarstvu in vztrajati pri plačilu v zakonitih rokih.

Zato je banka vse neporavnane obveznosti prenesla na zapadle in s tem samo spoštovala obstoječo zakonodajo, čeprav se z ukrepom tudi ni strinjala. S tem ukrepom pa banka ni blokirala sistema Hmezad, saj je s svojimi prilivi lahko neomejeno razpolagal. Če banka ob neporavnanih obveznostih ustanoviteljice ne ukrepa v smislu 193. člena Zakona o temeljih kreditnega in bančnega sistema, (v slučaju neporavnanih obveznosti banka ne sme dajati novih kreditov), je zagrožen odvzem primarne emisije Narodne banke in s tem blokada sistema banke kot celote. Zato Ljubljanska banka – Splošna banka Celje z omejenim kreditiranjem v času zapadlih, neporavnanih obveznosti ni

»užugala trmoglavosti«, temveč ravna tako kot ravna z vsako ustanoviteljico v smislu zakonodaje. Mislimo, da zahteva po plačilu pogodbenih obveznosti ni »izsiljevanje«, kot želi prikazati pisec

članka v vašem glasilu, niti paktiranje z močnejšim, temveč le spoštovanje zakonodaje, ki pa je v naših pogojih gospodarjenja že druga tema.

Poslovodni odbor

Delavski svet delovne skupnosti Skupne službe SOZD Hmezad Žalec

OBJAVLJA

Prodajo rabljenih sredstev na licitaciji

Licitacija bo 10. 11. 1988 ob 14. uri v avli SOZD Hmezad – Žalskega tabora 1.

Naziv	inv. št.	izklicna cena
Grafoskop	35807	50.000
Grafoskop	51390	50.000
Projektor	48.927	350.000
Ralo omara		100.000
Ralo omara		100.000
Zastava 101	64996	3.000.000
Kolo Poni	8515	80.000
Pralni stroj	8578	300.000
Omarica z dvodelnim koritom (nerjaveče)	8298	150.000
Element »Brest« (nerjaveč)	8454	150.000

V izklicni ceni je upoštevan prometni davek pri vseh sredstvih, razen pri Zastavi 101.

Pričakujemo, da bodo slovenski politiki storili svojo dolžnost!

Lesena ogrodja za montažne stopnice

Proizvodnja lesenih konstrukcij za montažne stopnice, dovolj naročil za izdelavo opaža, opremljanja trgovin in lokalov.

Tako bi lahko na kratko predstavili delovno enoto Mizarstvo v Preboldu, ki posluje v sklopu Strojne Žalec. Kmalu bo pet let, odkar so to enoto prevzeli od preboldskega Mika. Prav toliko časa jo vodi Adolf Veler, ki je o njihovem Mizarstvu povedal naslednje:

Potrebna je bila tudi nabava sodobnejše mizarске opreme, ki jo prej skorajda ni bilo. V tem času smo dopolnili še proizvodni program. Prej smo izdelovali le stavbno pohištvo sedaj smo to naročilniško proizvodnjo krepko razširili. V zadnjem času povečujemo izdelavo lesenih ogrodij za montažne podstrešne stopnice za Gorenje. Lani smo jih pripravili okoli 20 tisoč, letos jih bomo po predvidevanjih okoli 29 tisoč. Ko smo jih začeli proizvajati, smo ene delali kar tri ure, sedaj smo ta čas zmanjšali na eno uro.

Rad bi povedal še to, da nas je le dvanajst. Pri obnovi delavnic in dvorišča smo naredili veliko udarniških ur.

-mn.

Adolf Veler

»V tem času smo naredili veliko obnov, kajti proizvodni prostori niso bili primerni za delo. Najbolj nujna je bila obnova ostrešja, ki se je sesedalo, uredili smo tudi skladišče lesa in dvorišče delovne enote.

**Celje
Ekološka tribuna
v Trnovljah**

je postavila veliko vprašanj in zahtev, kako je treba ukrepati, da bi se zmanjšala onesnaženost okolja, postavljene pa so bile tudi zahteve, da je treba zagotoviti meritve onesnaževanja na celotnem območju občine, da je treba izdelati celovito analizo o onesnaženosti okolja v občini, da je treba ugotoviti, kakšno je zdravstveno stanje na ogroženem območju, da je treba dati odgovor, kaj je z razvojem kmetijske dejavnosti na tem območju in ali je prav, da na tem območju gradimo še naprej. Postavljene so bile zahteve od pričetku javne razprave o

Direktorji,

ali vas zanima, zakaj so nekateri vaši kolegi uspešnejši od drugih? Seznanite se z metodami dela enajstih uspešnih slovenskih direktorjev. Založbi Delavska enotnost in Gospodarski vestnik sta za vas skupaj pripravili knjigo **DIREKTORJI USPEŠNIH SLOVENSkih GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ**. Avtorji Bogdan Kavčič, Andreja Čibron, Darko Draškovič in Dana Mesner so v knjigi povzeli najpomembnejše izsledke raziskave z delovnim naslovom *Dejavniki učinkovitosti poslovodnega organa. Raziskavo sta financirali Raziskovalna skupnost Slovenije in Gospodarska zbornica Slovenije.*

Knjiga nas seznanja z empiričnimi izsledki raziskave v enajstih zelo uspešnih gospodarskih organizacijah v SR Sloveniji. Predstavlja nam organizacijsko zgradbo, kadrovske sestavo, proizvodni program, tehnologijo, inovativnost in razvojno strategijo.

Nadalje spoznamo lastnosti uspešnih vodij: njihove demografske značilnosti, izobrazbo, delovno kariero, organizacijsko sposobnost in stil vodenja. Na koncu avtorji povzemajo ugotovitve raziskave z nekaj mednarodnimi primerjavami o uspešnih direktorjih.

Spoznanja, ki nam jih nudi knjiga, so eden od odgovorov, kako doseči, da bodo samoupravne delovne organizacije gospodarsko učinkovite in obenem uspešne pri razvijanju humanih odnosov pri delu in med delavci.

Knjiga je izšla v zbirki Knjižnica sindikati. Cena je 39.000 din. Naročite jo lahko pri obeh založnikih: Gospodarski vestnik, Ljubljana, Titova 35, tel. 319-380 in Delavska enotnost, Ljubljana, Celovška 43, tel. 320-403, 318-855.

INDOK

Kastelova domačija je dobila gospodarja

Odkar je pred leti umrl stari Kastel, so nastale resne težave. Gospodar je imel nekaj čez sedemdeset pa nikoli bolan. Vaščani so govorili:

- Kastel, ti boš čakal sto let!

- Mogoče še kako leto čez! se je rad pošalil in še dodal: Možje, zdrav sem, da sam ne vem, kako sem zdrav.

Čeprav v letih, je bil umen in napreden gospodar. Pa načitan! V kuhinji, na policah, časopis pri časopisu. V spalnici pa je imel tudi knjižnico. Najraje je prebiral zgodbe, povesti in romane. Prežihovega Voranca. Največ pa je imel strokovnih knjig. Prvi v vasi je napravil izpit za traktor. Prvi med starejšimi. Mlajši so ga seveda prehiteli. O, kako je bil vesel, ko je pripeljal iz Žalca. Zavriskal je sredi vasi:

- Juhuhu, zdaj sem tudi jaz šofer mojega fergusona!

Voziti je naučil ženo in hčer. Žena je rekla, da je za ispit prestara, hči Zalika pa je že leto prej opravila izpit in je bila s svojim modrim folk-svagnom pravi divjak.

Pravici zadoščeno: Kastel je nabil vse potrebne stroje in vse priključke. Zato šest hektarov obdelovalne zemlje ni bila nobena težava. Težava in skrb je bila v nečem drugem: Zaliko je treba omožiti!

Po večerih sta oče in mati čisto načela pogovor o ženitvi. Včasih se je dekle pošteno razjezilo:

- Pa saj vama ni nobeden po volji! No, kaj je bilo z Janezom? Knap je, sta govorila. Kaj bo knap na gruntu? V jami se bo zgargal, doma pa ležal. Pa tako je bilo s Tonetom in Tinčem. Jaz ne vem, kakšnega svetnika bi vidva rada.

Oče pa nazaj.

- Kaj govoriš o svetniku. Kdo pa je danes svetnik? Hočeva čvrsteja in umnega gospodarja. Takega, da ne bo hodil od oštarije do oštarije, da se bo spoznal na grunt.

- Potem mi ga kar poiščita. Ampak, to vama povem, če bosta še dolgo sitnarila, poborem šila in kopita in hajd v fabriko.

Bilo je nedeljsko jutro, decembra enkrat. Žena in Zalika sta šli k maši, Kastel pa je šel v hlev. In se je zgodilo: kap! Ko sta se mati in hči vrnili, sta našli očeta mrtvega. Ležal je na kupu gnoja v kotu in z desno roko držal ročaj vil. Vsakdo si lahko misli, kolikšen udarec je za grunt, če smrt pobere gospodarja.

Pa sta se mati in hči kar dobro držali. Minili sta dve leti, grunt je bil kar skrbno obdelan in v hlevu se število glav ni zmanjšalo. Vendar je Zalika zdaj vse češče premišljala, kako bo, če še matere zmanjka. Kadar ji je bilo najbolj tesno pri srcu, se je prav po gosposko opravila, sedla v avto in križarila po dolini. Ko se je vmila, sta z materjo kramljali dolgo v noč. Tudi o ženitvi.

- Pri nas doma smo imeli kočarijo, pa me je rajni Francelj z veseljem in ljubeznijo pripeljal na kastelov grunt. Danes pa ...

- Tako je, mati, brez ljubezni ni pravega zakona. Grunt gor ali dol, samo da se imata rada, resnično rada.

Čas pa teče kakor voda v potoku ...

Zalika ni bila kako cmeravo deklet. Neko tiho čvrstost je podedovala po očetu. Rada je šla v družbo, zmeraj je sodelovala pri gasilskih veseljih, hodila je k pevskemu zboru. Često se je zapeljala v Žalec gledat kino predstavo, nemalokrat pa jo je mahnila v celjsko gledališče.

Lani pa je sklenila, da gre na silvestrski večer v Žalec, v Hmezadovo dvorano. Nekje, globoko v prsih, mogoče na dnu srca, ji je govorilo:

- Zalika, daj, zaplesi, saj si prava kmečka nevesta!

Povedala je materi, kam je namenjena. Toliko, da se ni sesedla na stol.

- Mati božja, pa kar sama?

- Malo bom zaplesala in še pred polnočjo se vrnem. Me boš čakala?

- Bom, Zalika, bom. Samo glej, da te kdo v greh ne zapelje.

V dvorani je bilo prijetno toplo. Malo je zamudila in je imela težave s prostorom. Možakar pri vratih ji je dopovedoval, da brez predhodne rezervacije ne bo nič. Pa pride mimo krepak moški štiridesetih let, prislusne pogovoru in vrtarju seže v besedo:

- Pri naši mizi je eno stol prazen. Moj kolega je sicer rezervacijo plačal, pa ga ne bo. Šel je v Velenje, v Rdečo dvorano. Nor je na enega pevca. Pozabil sem, kako se piše. Gosposkična, če vam je prav, prisedite.

- Prosim.

Če govorijo, da so kmečka dekleta v »gosposki« družbi sramežljiva, za Zaliko ta ugotovitev ne velja. Pravi očel Moški jo prime za roko in jo popelje k mizi, kjer sedita moški in ženska, njegova znanca. Predstavljanje ni bila kaka posebna težava in v dobri uri so bili v živahnem kramljanju. Veseli hmeljarji so rezali viže in Zaliki plesa ni manjkalo. Po dveh urah so se pobratili. Poljub na levo, poljub na desno. Tako je Zalika zvedela, da je med samimi Celjani, da je moškemu, ki ji je pomagal do prostora, ime Marko in da je po poklicu elektro inženir.

- Nisem mislila, da bom nocoj z ženitjem plesala, pogleda plesalca v oči, ne da bi pogled umaknila.

Inženir Marko pa jo privije in ji dahne na uho.

- Jaz pa najmanj pričakoval, da se bom na silvestrski večer vrtel s tako zaliko, ha, ha!

In tako se je začelo poznanstvo. Marko je vedno pogosteje prihajal v goste. Stari Kastelki je že ob prvem obisku povedal, da je ločen, da Zaliko rad vidi, da se je zaljubljen vanjo tako rekoč na prvi pogled, da je sicer s kmetov doma, stanovanje pa ima v Celju. Na moč je bil zgovoren. Mati je pripomnila.

- Govorite pa čisto po naše.

- Saj sem vendar Savinjecan! Reči moram: Gornjesavinjecan. Ste že bili v Mozirju?

- Seveda sem bila. V Kobarje smo hodili, na božjo pot.

- Naše posestvo pa je med Letušem in Mozirjem. Če ste pri volji, vaju zapeljem. Sta?

- No, pa gremo.

Zalika je bila Markovemu očetu in materi močno všeč. Tudi sestri in njenemu možu. Mogoče zaradi pristne kmečke vedrine. Pa saj je bila Zalika resnično simpatična. Lepotica ravno ni bila, imela pa je polno drugih privlačnosti.

Mati je sicer pomišljala zaradi starostne razlike: Marko 40 in Zalika 30. Kudi Kastelka je bila takih misli. Marko in Zalika se nista ozirala na

leta. Marko je bil simpatičen in krepak moški in prav nič domišljav. Zaliko pa ni motilo, da je bil že enkrat poročen. Kadir je res malo preveč, toda pil pa ni. Ko sta šla prvič skozi vas in se držala za roke, so vaščani kar debelo gledali.

- Kastelova Zalika ima ljubčka, ljubčka!

Ko pa so zvedeli za njegov poklic, pa spet pikra pripomba.

- Ni zastonj tako dolgo čakala.

Torej, še vedno je v rabi pregovor: Če se ženiš, te »tadlajo«, ko umreš te hvalijo.

Kastelov grunt pa je navkljub vsemu dobil gospodarja, človeka, ki se spozna na vsa kmečka dela in še na kup drugih veščin.

Drago Kumer

Spremenjen proračun SR Slovenije za leto 1988

	mio din	Delež v %
Skupni prihodki	719.840	100
od tega:		
davek iz dohodka	110.000	
davki iz OD	80.800	
prometni davek	528.490	
drugi davki	400	
ostalo	150	
Odhodki:		
Za obveznosti v SRS	402.570	56
Odstopljena sredstva zunaj SRS	63.644	9
Skupaj za obveznosti in odstopljena sredstva	466.214	
Od tega:		
- organi (predsedstvo, skupščina, protokol, IS, sekretariati, komiteji, zavodi, sodišča, itd.) in organi za notranje zadeve	19.751	3
Prispevek proračuna federaciji za leto 1988	253.626	35

(Iz Uradnega lista SRS št. 34/88).

Celje

Center za mladinsko samopomoč

O njem so v občinski konferenci ZSMS začeli razmišljati že konec minulega leta in celotno dejavnost zastavili v treh smereh: delo s srednješolci in študenti, pomoč iskalcem zaposlitve in zaposlenim ter pomoč mladim družinam.

Delo s srednješolci so začeli v skupini osebnostne rasti, kjer so mladi odpirali in razčiščevali osnovna vprašanja o sebi. Za mlade iz združenega dela in za iskal-

ce zaposlitve so pripravili program pravnega svetovanja, mladim družinam pa želijo pomagati s pomočjo »male storitvene enote na področju otroškega varstva«. Ta enota naj bi zajela popoldansko in nočno varstvo otrok na domu, sobotno varstvo otrok na posebej organiziranem prostoru v središču mesta, medtem ko bi starši odšli po nakupih in opravkih, in komisijsko prodajo igrač, obleke, obutve, otroških vozičkov in drugih reči, ki jih malčki ne potrebujejo več.

Vse, ki želijo sodelovati ali soustvarjati, vabi center za mladinsko samopomoč, da se oglasijo pri občinski konferenci ZSMS ali zavrtijo telefonsko številko 24-727.

ENA ŽLIČKA KISA NA DAN – ZDRAVNIK DALEČ STRAN

Star pregovor, ki ga poznajo po številnih evropskih deželah, se je, kot že toliko pregovorov, izkazal za povsem pravi. Več strokovnjakov, predvsem v Veliki Britaniji, se je začelo ukvarjati z jabolkom, kot da ga doslej sploh še niso poznali. Niso sicer razložili, zakaj ga je Eva ponudila Adamu, toda v njem so odkrili pravo zakladnico zdravja.

Zdaj torej vemo, da jabolko ponuja kalcij, kalij, fosfor, klor, natrij, magnezij, žveplo, fluor, silicij in vrsto drugih elementov, brez katerih, pa čeprav v zelo majhnih količinah, telo ni zdravo.

Veliko zaslug za ponovno uveljavitev jabolka in še posebej jabolčnega kisa ima angleški zdravnik dr. Jarvis. Mož je zdravil mlade in stare in odkril, da so tisti, ki uporabljajo jabolčni kis, vedno bolj zdravi kot oni, ki ga ne uporabljajo.

Tako upogumljen je zdravnik nekega dne predlagal zakonca, ki nista mogla imeti otrok, naj vsak dan popijeta zdravilo, ki ga ni v lekarni, ampak ga imata doma v shrambi. Predlagal jima je, naj žličko medu in žličko jabolčnega kisa pomešata v kozarcu vode in spijeta tak napitek zjutraj in zvečer. Ubogala sta, rodil se jima je krepak fantič.

Jabolčni kis so dobro poznale že naše babice. Kar same so ga delale doma. Dandanašnji sicer priporočajo za domačo izdelavo jabolčnega kisa že cel kup pomagala, da bi bil »boljši« in da bi sladkor, ki je v jabolkih, hitreje prevrel v kis. Ampak bomo varčni kot naše babice in ne delajmo kisa iz lepih jabol. Pri tem seveda ne mislimo na vsa tista lepa poškrabljen in brezokusna jabolka, marveč na stare dobre sorte.

Teh jabolok je seveda škoda, da bi jih kar poprek spreminjali v kis. Saj je za to, to nenavadno pa povsem navadno zdravilo dovolj, da uporabimo lupino in srednji del jabolka, ki nam ostane, kadar jih režemo za kompot ali zavitek, ter dodamo tista

jabolka, ki so začela gniti. Seveda moramo vso gnilobo povsem odstraniti.

Recept za domačo izdelavo jabolčnega kisa:

1. Najprej poiščemo ustrezno posodo. Nekateri menijo, da je za to zelo dober čebrič ali sodček, nekateri so tudi za plastično posodo, mi pa ostajmo kar pri starem: peilitrski kozarec za vlaganje bo za nas pravšnja mera.

2. Posodo skrbno umijemo s toplo vodo, pomagamo si tako kot pri pomivanju druge posode. Če uporabljamo pomivalna sredstva, jo zelo dobro splaknemo in tudi obrišemo.

3. Posodo napolnimo z jabolčnimi »ostanki«.

4. Skoraj do vrha napolnjeno posodo zalijemo z navadno vodo in dodamo žličko ali dve sladkorja. Kozarec pokrijemo z nekaj plastmi gaze.

5. Posodo postavimo na omaro v kuhinji, kjer je navadno najtopleje. Saj se bo »delal« kis le, če bo bolj toplo kot 20 stopinj Celzija.

Kis je gotov, ko postane tekočina kislina in ima, če je bilo vretje popolno, blede zlatorumeno barvo. Če je kis rdečkaste barve, vretje še ni povsem končano, a je prav tako uporaben.

Kis moramo nekajkrat precediti skozi gazo in ga potem shraniti v steklenice. Dobro je, da stoji v hladnem in temnem prostoru; povsem fermentiran kis se sploh ne more pokvariti.

Mešanico kisa in medu ter vode bomo lahko uporabili zelo zanesljivo tudi kadar:

– ne moremo zaspati, – kadar nas napenja, – kadar se na splošno počutimo slabo. Sam jabolčni kis bomo pili, kadar smo se zastrupili s hrano, kadar imamo drisko, kadar hočemo dobro oprati meso, ki ni povsem sveže.

SKRIVNOST JE V KALIJU:

Dolgo časa niso vedeli, zakaj kis tako dobro deluje tudi v živinoreji in perutninarstvu. Če dodajamo jabolč-

ni kis vodi za kure nesnice, kravam, pa poleg piščancem in teletom, bodo domače živali manj obolevale in bodo krepkejše. Skrivnost je v kaliju. V jabolčnem kisu je precej kalija, ki je potreben predvsem za dobro delo srčne mišice. In tako si zelo poenostavljeno razlagajo, da kalij iz jabolčnega kisa pripomore k boljšemu delovanju srčne mišice, boljša prekrvljenost pomaga, da telo samo opravi s celo vrsto bolezni.

Jabolka so tako imeniten in zdrav sadež (brez strupenega škropljenja), da bi se jim moral vsak odkriti.

Upokojeni gozdar:
Ogris Lovrenc

Ljudska medicina in zdravilne rože

Človek že od nekdaj uporablja zdravilne rastline za zdravlilo. Tako so zdravilne razstline ostale še dandanes marsikje v rabi. Kamilice služijo za razne čaje, izpiranja, obkladke; bezgovo cvetje in jagode, slez, žajbelj, tropotec, smrekovi vršički, planinski mah za čaj pri prehladu dihalnih organov, arnika namočena v žganju, za izpiranje ran, za obkladke pri zmečkaninah, morski pelin proti glistam, preslica, brezovi listi in brinje pri nevrščnostih z mehurjem; kumna, encijan, tavžentroje za prebavo; smrekova smola, pomešana z lojem in oljem, za mazila; pa šentjanževke, rman in še vrsto drugih domačih rož so uporabljali in jih rabijo še dandanes.

In kaj naj rečemo k temu? Marsikaj je od tega moderna znanost zavrgla, ali pa nadomestila z boljšim. Dosti je zdravilnih razstlin, ki so jih nekoč uporabljali, pa jih uporabljajo še dandanes v predelavi pa tudi v nepredelani obliki. Pridružile so se jim še mnoge druge zdravilne razstline, za katere prej niti vedeli nismo, da so zdravilne, da še celo več: mislili smo, da so strupene! Tako v rokah zdravnika in lekarnarja postanejo tudi strupi zdravilo. Od zdravila do strupa je včasih le majhen skok in le malo preveč in namesto, da bi pomagalo – škoduje.

Lovrenc Ogris

Žveplo je strup, pa vendar...

Znano je, da je žveplo strup, vendar ga uporabljamo v kletarstvu že od nekdaj kot nujno zlo. Žveplov dioksid je potreben za očuvanje vinske posode, za razkuževanje kletnih prostorov in pri negi vina. Žveplo uporabljamo v kletarstvu v različnih oblikah. Žveplamo predvsem mošte in mlada vina, da preprečimo morebitne bolezni in napake. Tisti, ki zna z majhnimi količinami obdržati vino, je mojster v pravem pomenu besede. Močnejša žveplanja so v začetku, ko vino nastaja, zelo koristna, pozneje pa žveplajmo čim manj. Posebno se bojimo tistega žveplanja-žveplovega dioksida, katerega mnogi nevestni lastniki vin nasujejo v vino neposredno pred samo prodajo, kar zdravju močno škodi.

Lovrenc Ogris

Modrosti

Svoboda je v tem, da lahko počnem vse, kar drugim ne škoduje.

Kar se mlademu človeku vsadi, to pri starem obrodi.

KO OSTARIŠ

Ko ostariš in gledaš svet, ti solza kane iz očesa, si lahek kakor ptičjih kril peresa in mrzel srhte v srcu otožnem steza.

Se spomniš dni, ko si še bil močan, ko delal si z veseljem kmečka dela, in družba od te koristi je imela. Ni več moči in zguban je obraz, spomini na preteklost so ostali in trpek bežen so nasmeh ti dali. Marsikaj prenese ta papir, kot da divjad zasul je plaz. Zdrznem se, saj to sem jaz, ki star želim si le še mir.

Tako je napisal skoraj nešolan kmet iz Pernic nad Muto.

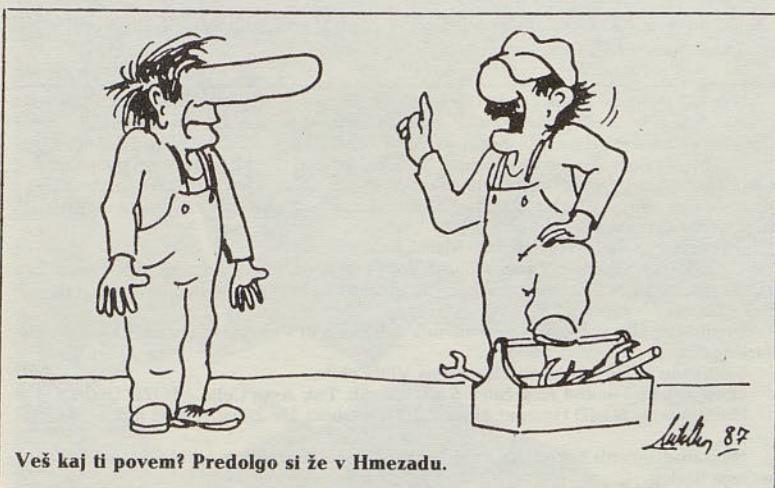
UKVARJAMO SE Z REJO PIŠČANCEV

Pri nas doma se ukvarjamo z rejo piščancev. Pri tem delu včasih tudi sama pomagam, zato ga dobro poznam.

Naenkrat vselimo 10.600 enodnevnih piščancev bele barve. Najprej moramo seveda prostor temeljito očistiti in razkužiti. Pomiti in razkužiti je treba tudi vse krmilnike in napajalnike. Ko je vse to pripravljeno, pripeljemo žagovino in jo zravnamo na približno 8–10 cm na debelo. Na žagovino postavimo posebne krmilnike in napajalnike za enodnevnne piščance. Preden jih v prostor vselimo, ga je treba s pečmi ogreti na 33 °C. Piščance pripeljejo v posebej za to pripravljenih kamionih, ki imajo klimatske naprave, da imajo piščanci vedno enako temperaturo. Nato se prične naše delo s piščanci.

Hranimo jih s krmili, ki jih pripravijo v mešalnici krmil v Žalcu in jih dobimo preko TZO Braslovče. Piščance vselimo najprej v en prostor, po štirinajstih dneh pa že toliko zrastejo, da jih polovično preselimo v drug prostor. Prvih dvanajst dni jih krmimo s krmilom BRO-starter. Ostale dni do zakola pa jih krmimo z BRO-finiš. Med rejo jim večkrat dodajamo vitamine in zdravila, če je potrebno. Reja enega turnusa traja od 44–47 dni, v letu pa jih zamenjamo 6-krat. Ko nam JATA določi dan nakladdanja, pripeljejo kamioni, ki so pripravljeni za prevoz perutnine. Nakladamo jih v zaboje po 16 do 18 komadov. Za nakladanje rabimo dvanajst ljudi. Ko je nakladanje končano, pričnemo z odvažanjem gnoja in čiščenjem prostora, da ga zopet pripravimo za naslednje piščance.

Simona Čulc
Braslovče

Veš kaj ti povem? Predolgo si že v Hmezadu.

– Hvala, nič ne bova naročila. Moža sem pripeljala sem samo zato, da bo videl, kako vsejše moram čarati doma z gospodinjstkim proračunom.

OTO REISINGER, Vjesnik

ŠE O MOŽNOSTI ZA PRIDOBITEV KADROVSKE ŠTIPENDIJE

Po sklepu 6. seje odbora za EIO in v skladu s kadrovskimi potrebami DO, ponovno objavljamo že razpisane, oz. nepodeljene štípendije za šolsko leto 1988/89. Za prosilce veljajo enaki splošni pogoji razpisa objavljenega v DELU in HMEJARJU.

Štípendija vam olajša materialni položaj v času šolanja, počitniška praksa seznanitev z delovnim procesom, uspešno zaključeno šolanje pa pripravništvo in sklenitev delovnega razmerja v eni od DO v SOZD Hmezad.

Naša zahteva je uspešnost in kvaliteta.

Poklic oz. program	stop. zaht.	št. štíp.	DO - TOZD
kmetijec - poljedelec	IV.	2	KŽ - TOZD Latkova vas
kmetijec - poljedelec kuhar	IV.	4	KŽ - TOZD Petrovče
kuhar	IV.	a1	KŽ - TOZD Latkova vas
mesar	IV.	1	KŽ - TOZD Petrovče
preoblikovanje kovin - ključavničar	IV.	2	CMI
orodjar	IV.	1	Minerva
preoblikovanje kovin - strugar	IV.	1	Minerva
preoblikovanje kovin - strojni ključavničar	IV.	1	ST - PKM
mlekarski tehnik	IV.	1	ST - PKM
strojni tehnik	V.	4	Mlekarna Arja vas
inž. strojništva	V.	1	Mlekarna Arja vas
inž. strojništva	VI.	1	Minerva
dipl. inž. računalništva	VI.	1	ST - Grames
dipl. inž. org. dela	VII.	1	DSSS - Rač. center
dipl. ekon. posl. inform.	VII.	1	DSSS - Rač. center
dipl. inž. živ. tehnolog.	VII.	1	Mlekarna Arja vas
dipl. inž. kem. tehnologije	VII.	1	Mlekarna Arja vas
dipl. ekonomist - EF Ljubljana	VII.	2	Mlekarna Arja vas

Prijave in potrebno dokumentacijo naslovite na kadrovske službe posameznih DO ali pa na kadrovske oddelke SOZD Hmezad DSSS, Žalskega tabora 1, 63310 Žalec.

Programer izobraževanja
Niko Veber

Sedemindvajsetega septembra smo se poslovili od Albinca Verdnik iz Gotovelj, ker je šla predčasno v pokoj.

Rodila se je na Dolenjskem, tu v Savinjski dolini pa se je zaposlila leta 1959 pri Kmetijski zadrugi Griže. Zaradi reorganizacij je bila kasneje v Vrbju, od leta 1961 pa pri Temeljni zadrugi enoti v Gotovljah do kraja zaposlitve.

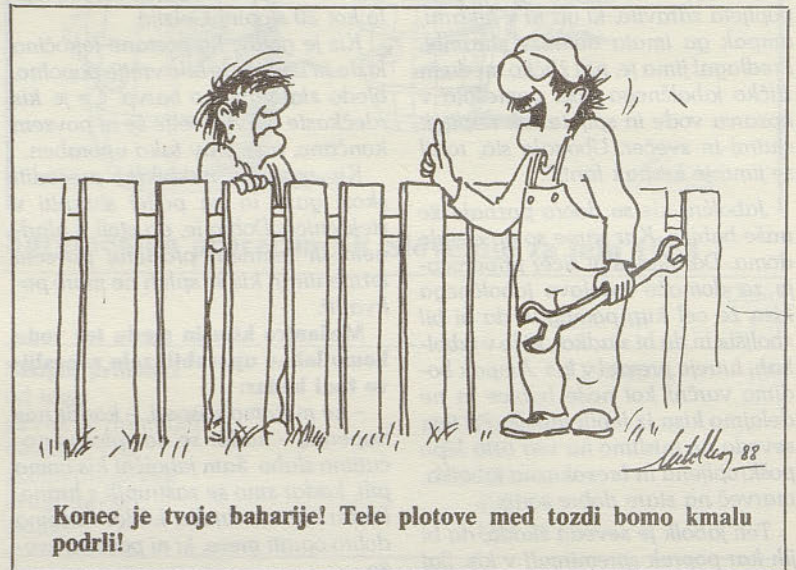
Bila je blagajničarka za TZE in opravljala hranilno kreditna dela za našo Hranilnico in posojilnico.

Poleg delovnih obveznosti je zelo aktivno delovala na kulturnem področju v svojem kraju in je bila zato med krajani zelo priljubljena.

Za izredno prizadevno in vestno delo je prejela našo plaketo, bronasto plaketo SOZD Hmezad, priznanje Zdrružne zveze Slovenije za dolgoletno delo v zadrugištvu ter druga priznanja v kraju.

Želimo, da pokojnino uživa kar najdlje v zdravju in zadovoljstvu in da bi se večkrat prijetno srečali.

Sodelavci Hranilnice in posojilnice KG Žalec.

Konec je tvoje baharije! Tele plotove med tozdi bomo kmalu podrl!

Bayer

Biolško čiščenje odpadnih voda

Za zaščito človekovega okolja so raziskovalci v Leverkusnu preizkušali nove snovi na podlagi poliuretana kot podlago za rast mikroorganizmov. Odločili so se za proizvodnjo. Ta preparirana poliuretanska snov ima prednosti: nase dobro prileplja mikroorganizme, dobro izkorišča prostor in čas, ima veliko površino, poroznost in se hitro useda, ugodna je za transport in ima stabilen proces.

Na fotografiji je povečava z elektronskim raster mikroskopom te poliuretanske snovi.

Vy

Sprememba ustave

Bolj ko se bližamo novembrskim datumom, s toliko večjo nestrpnostjo nekateri pogledujejo na koledar in štejejo dneve do 25. novembra, ko je po okvirnem rokovniku predvideno, da bi razglasili spremembe ustave.

NEVIHTA

Oblakov divji ples rohni, z zahoda bliska se, žari, narava vzdise, vse ječi, ples peklenki se vrti.

Kot svinčenke težke vsuje se toča; vse razbija, klesti, v boleči mori sklanja se žitno klasje in drobi.

Nemo gleda nesrečni kmet na uničen trud in dela sled. Nakloni bog nam sončen dan, človek spet v delo bo zagnan.

Štefanija Prislan

Nesramežljivo

premišljamo o tem, da moramo strokovni kader, če ga želimo dolgoročno obdržati, tudi intelektualno primerno zaposliti, mu ponuditi zahtevne razvojne naloge, ki so bile pred nekaj leti sicer breme, pa verdar danes že prinašajo uspehe.

(Iz članka »Pomen inovacij v kmetijstvu« s posveta »Preživimo z mlekom« avtorja Marka Višmaja, dipl. vet. iz SOZD Mercator).

Kmečki glas, 5. okt. 1988

In drobna asociacija: Kakšno filozofijo in ravnanje ponujamo svojim strokovnim kadrom v SOZD Hmezad?